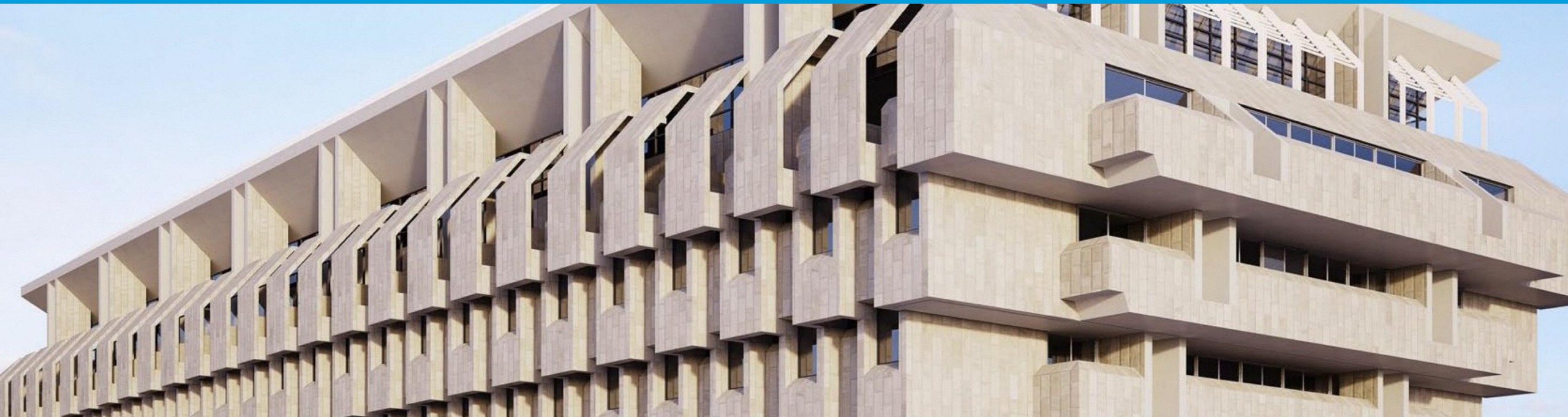

דו"ח בנק ישראל – תמונת המשק

פרופ' מישל סטרבצ'ינסקי
מנהל חטיבת המחקר
31.03.2019

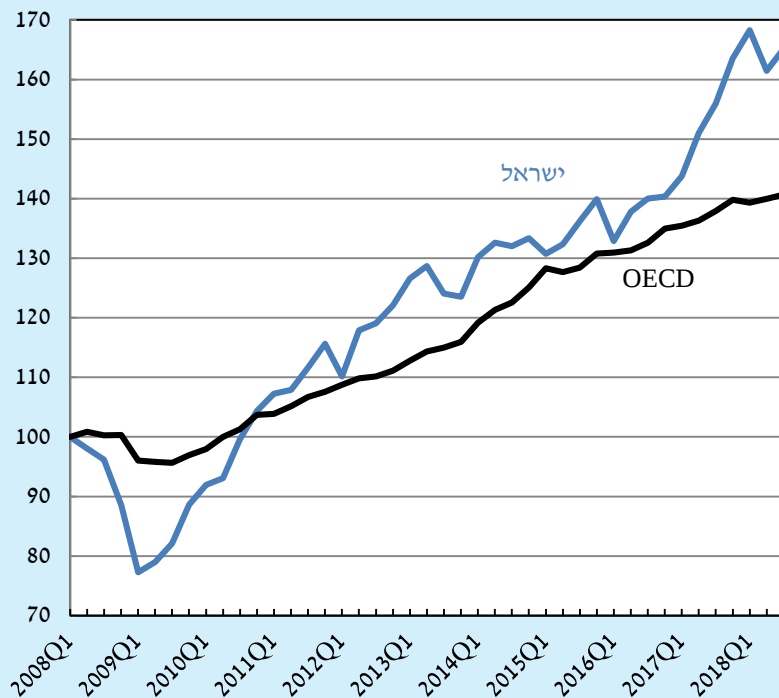

תמונה מקרו-כלכלית

יצוא הסחורות והשירותים מישראל וממדינות ה-OECD, 2008 עד 2018

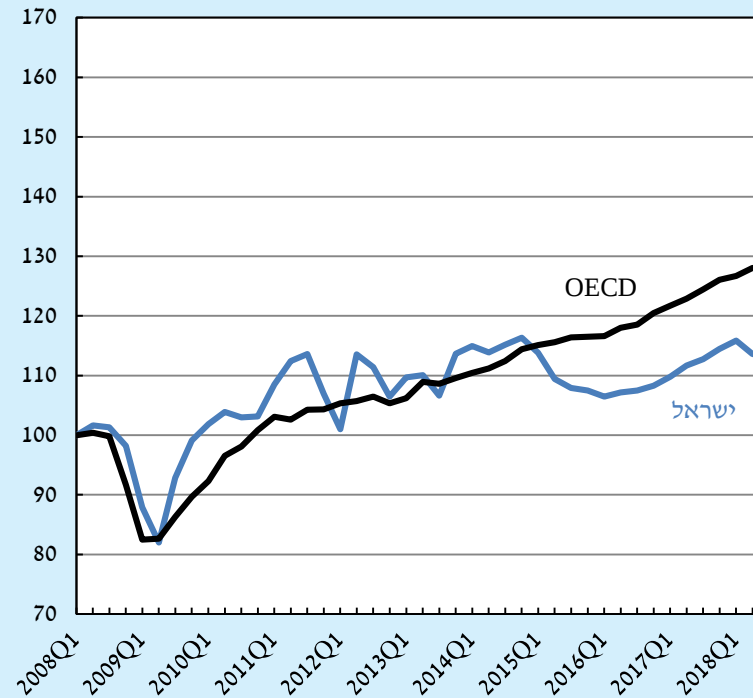
מדד כמותי
(100=2008Q1)

יצוא השירותים²

מדד כמותי
(100=2008Q1)

יצוא הסחורות¹

¹ בישראל – ללא יהלומים.
² בישראל – ללא מכירת חברות הזנק.
מבוסס על איור ב'7-

סקטור השירותים
מוביל את הגידול ביצוא.

הדירוג
הממוצע

חומרת המגבלה שיוצר המחסור בהזמנות ליצוא, 2013 עד 2018

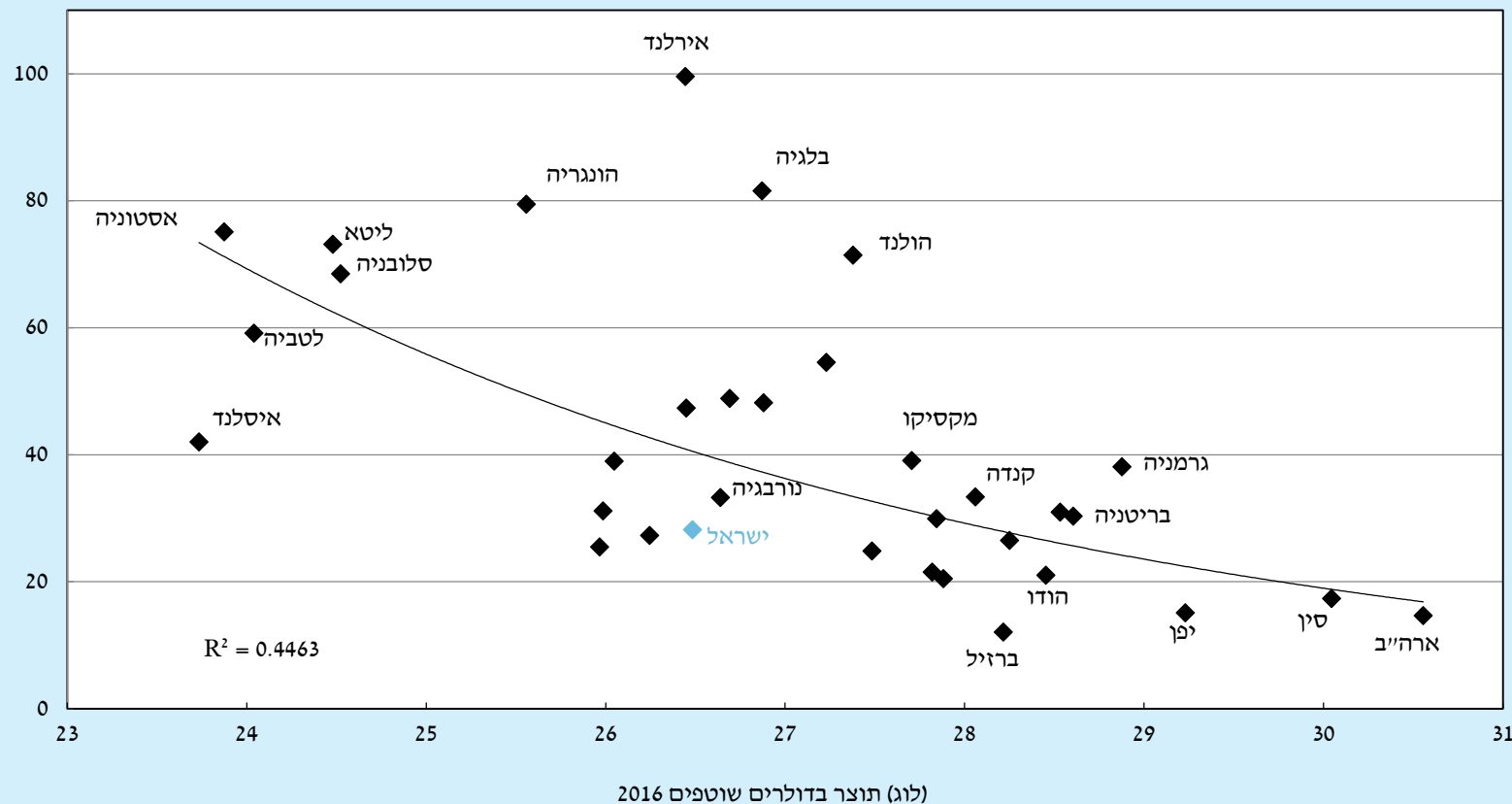

מבוסס על איור ב'8-

בשנת 2018 חלה ירידה
בחומרת המגבלות
שיוצר המחסור
בהזמנות ליצוא, פרט
לסקטור המידע
והתקשורת.

משקל היבוא בתוצר וגודל התוצר, השוואה בין מדינות OECD¹, 2016

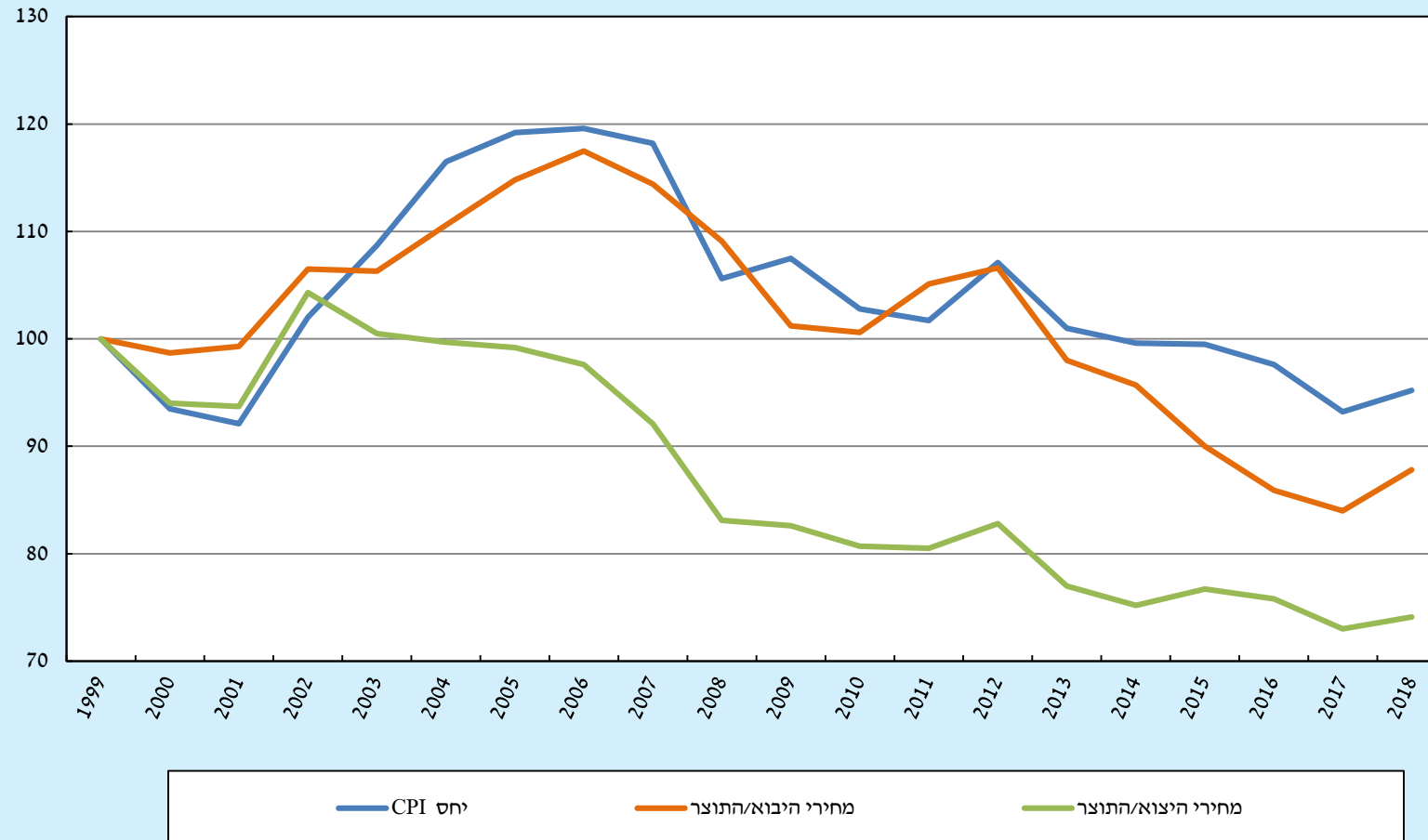
משקל היבוא
בתוצר, אחוזים

¹ בתוספת סין, הודו וברזיל.
מבוסס על איור ז'-1

משקל היבוא בתוצר
בישראל הוא נמוך
בהשוואה בינלאומית;
בשנים האחרונות
הופחתו מכסים רבים –
דבר הצפוי להקטין את
יוקר המחיה ולהגדיל את
רווחת הצרכנים.

שער החליפין הריאלי – מדדים נבחרים, 1999 עד 2018

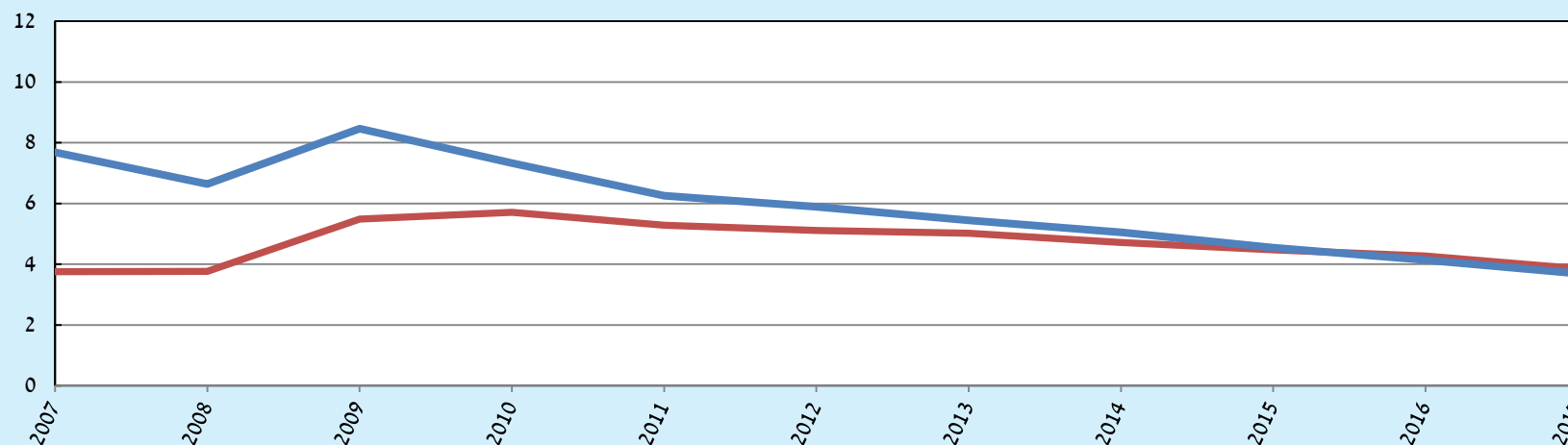
מבוסס על איור ב-14

בשנה האחרונה חל
פיחות ריאלי, אשר צפוי
להשפיע לחיוב על יצוא
התעשיות
מעורבות/מסורתיות
בשנת 2019.

שיעור האבטלה והשכר הנומינלי במדינות המפותחות שהעלו ריבית בשנים 2007 עד 2018

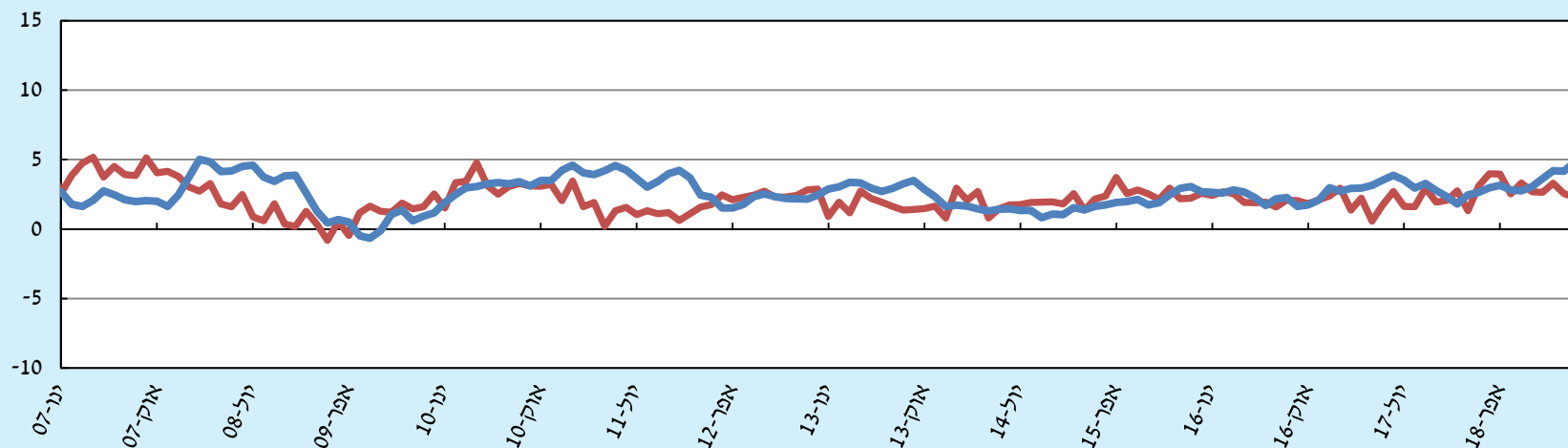
אחוזים

שיעור האבטלה בגילים 25-64

אחוזים

השכר הנומינלי - שיעור השינוי השנתי

ממוצע המדינות שהעלו ריבית

ישראל

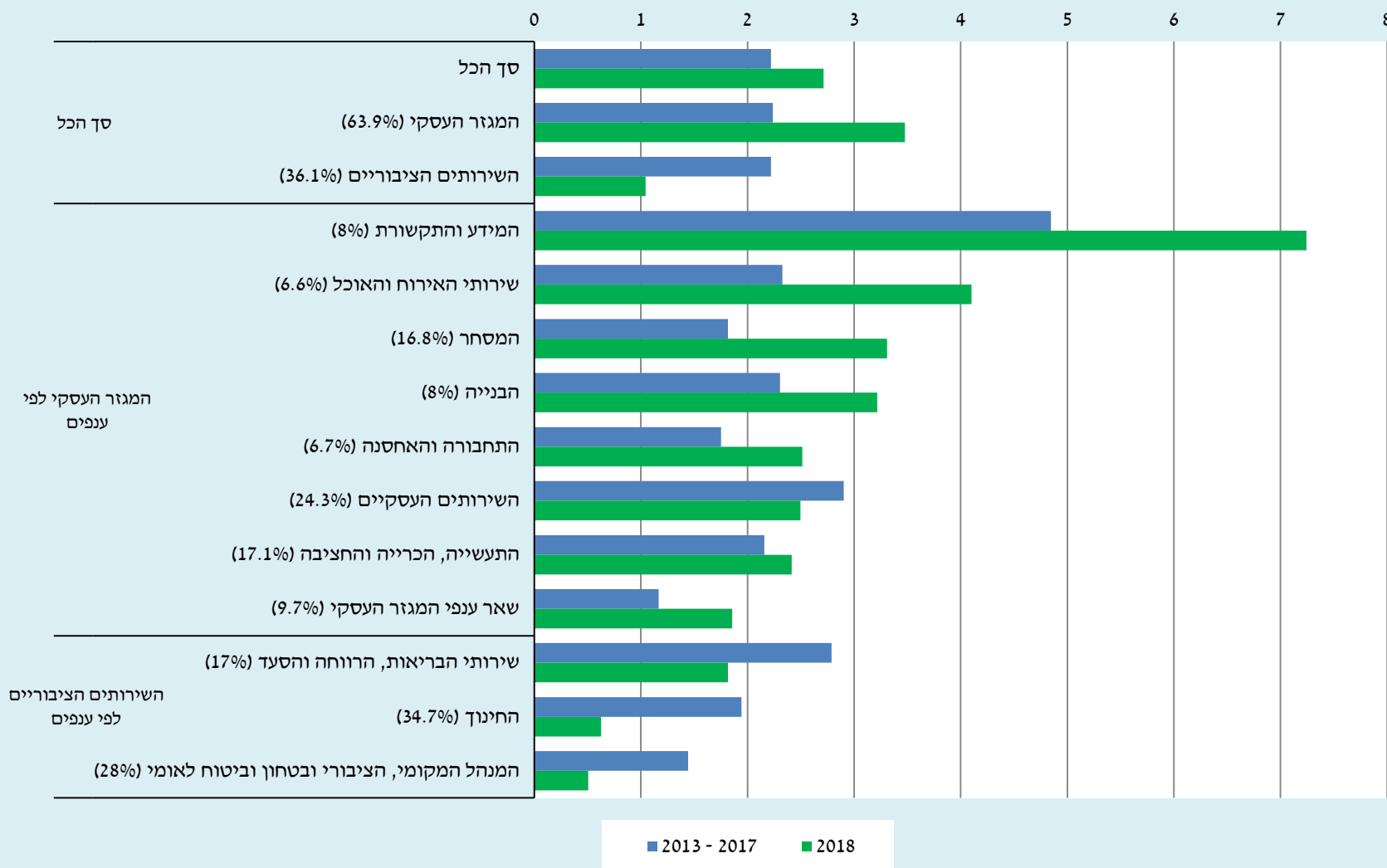
מבוסס על איור אי-7

לאחר המשבר הגלובלי,
מצב שוק העבודה
בישראל השתפר ואף
נהיה הדוק יותר
מהמדינות בעולם שכבר
העלו את שער הריבית.

הגידול בשכר הריאלי בענפי המשק, 2013 עד 2018

(אחוזים מסך העובדים בכל מגזר מופיעים בסוגריים)

באחוזים

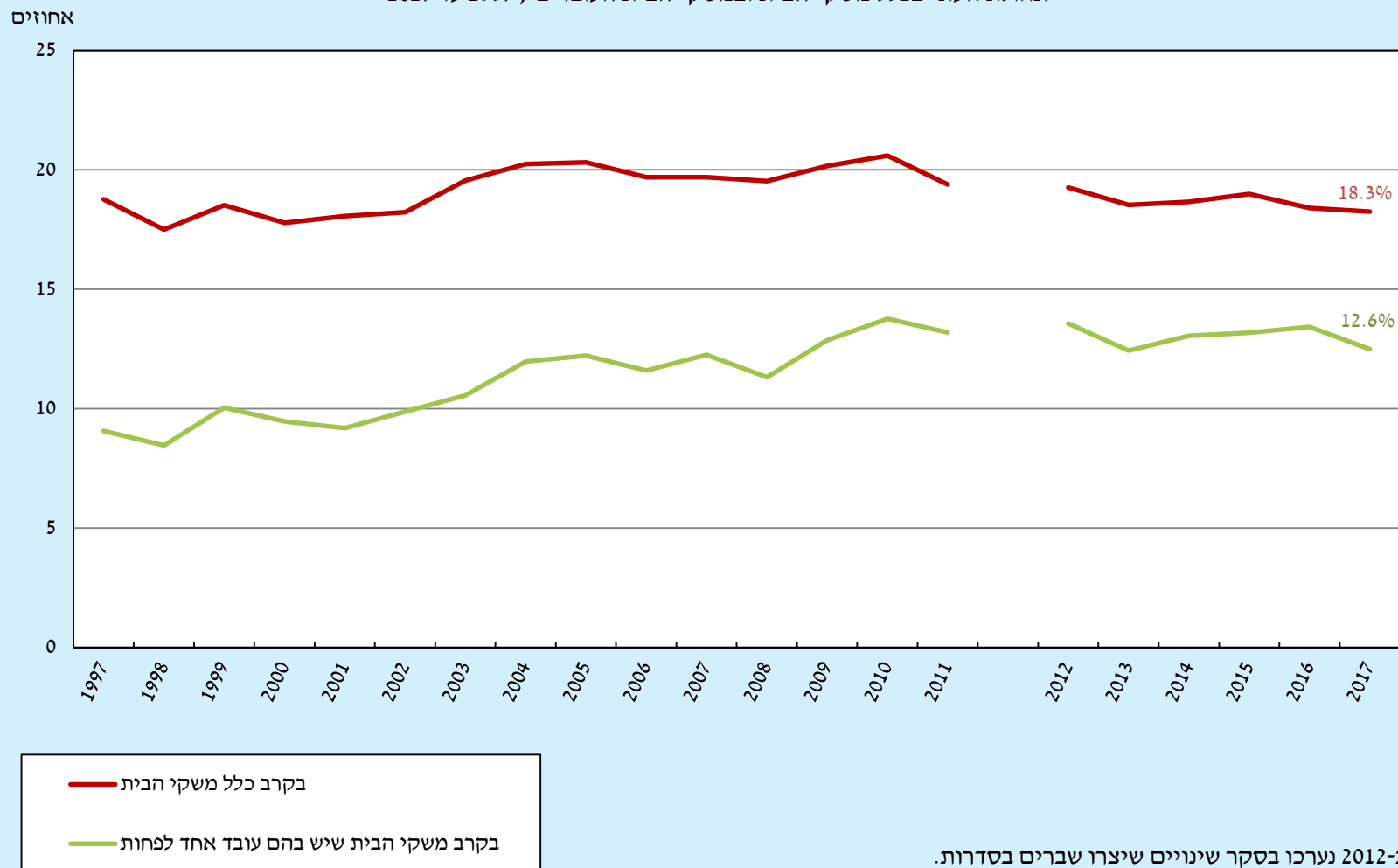
מבוסס על איור ב-10

לאחר עלייה של כ-2 אחוזים בשכר הריאלי ברוב הענפים בשנים 2013-2017, קצב הגידול בשנת 2018 היה גבוה אף יותר, פרט לענפים בודדים.

עוני ואי שוויון

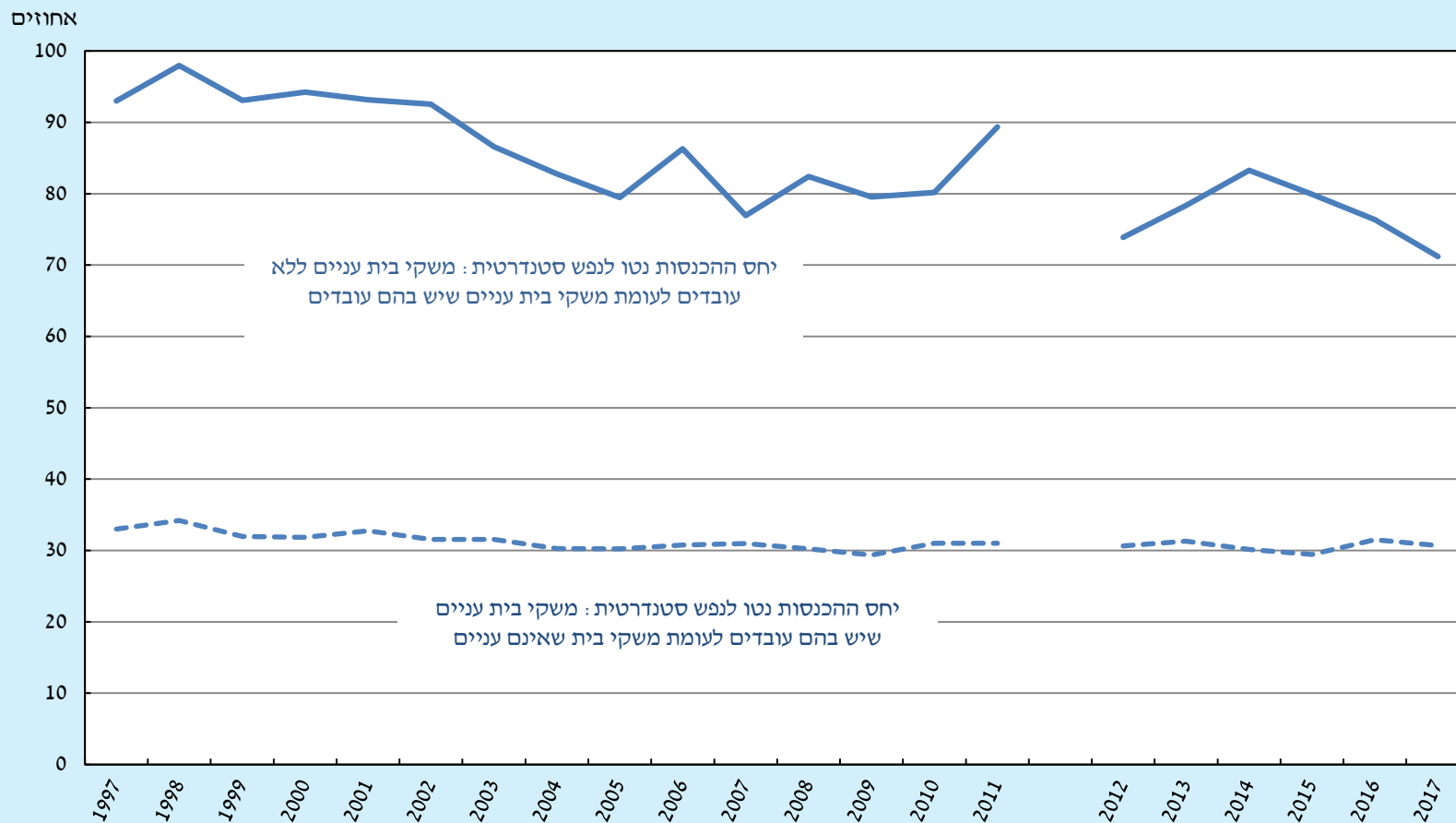
תחולת העוני בכלל משקי הבית ובמשקי הבית העובדים¹, 1997 עד 2017

¹ ב-2012 נערכו בסקר שינויים שיצרו שברים בסדרות.
מבוסס על איור ח-2

מיצוי פוטנציאל
התעסוקה הגדיל את
הכנסות משקי הבית
מעבודה ותרם לירידת
תחולת העוני על פי
ההכנסות נטו – במיוחד
במשקי הבית בהם יש
עובד אחד לפחות.

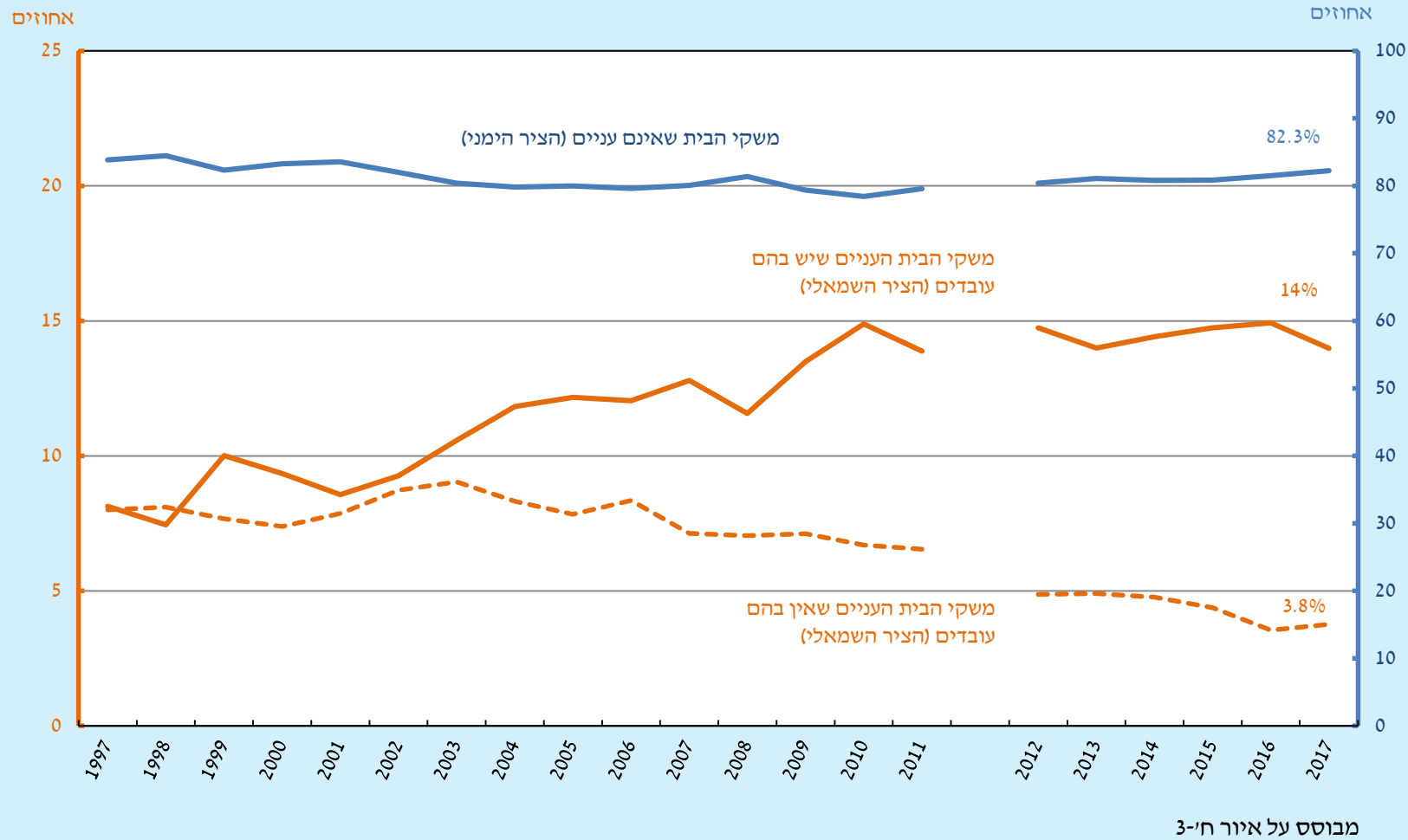
ההכנסה נטו לנפש סטנדרטית במשקי הבית, 1997 עד 2017

מבוסס על איור ח' 4

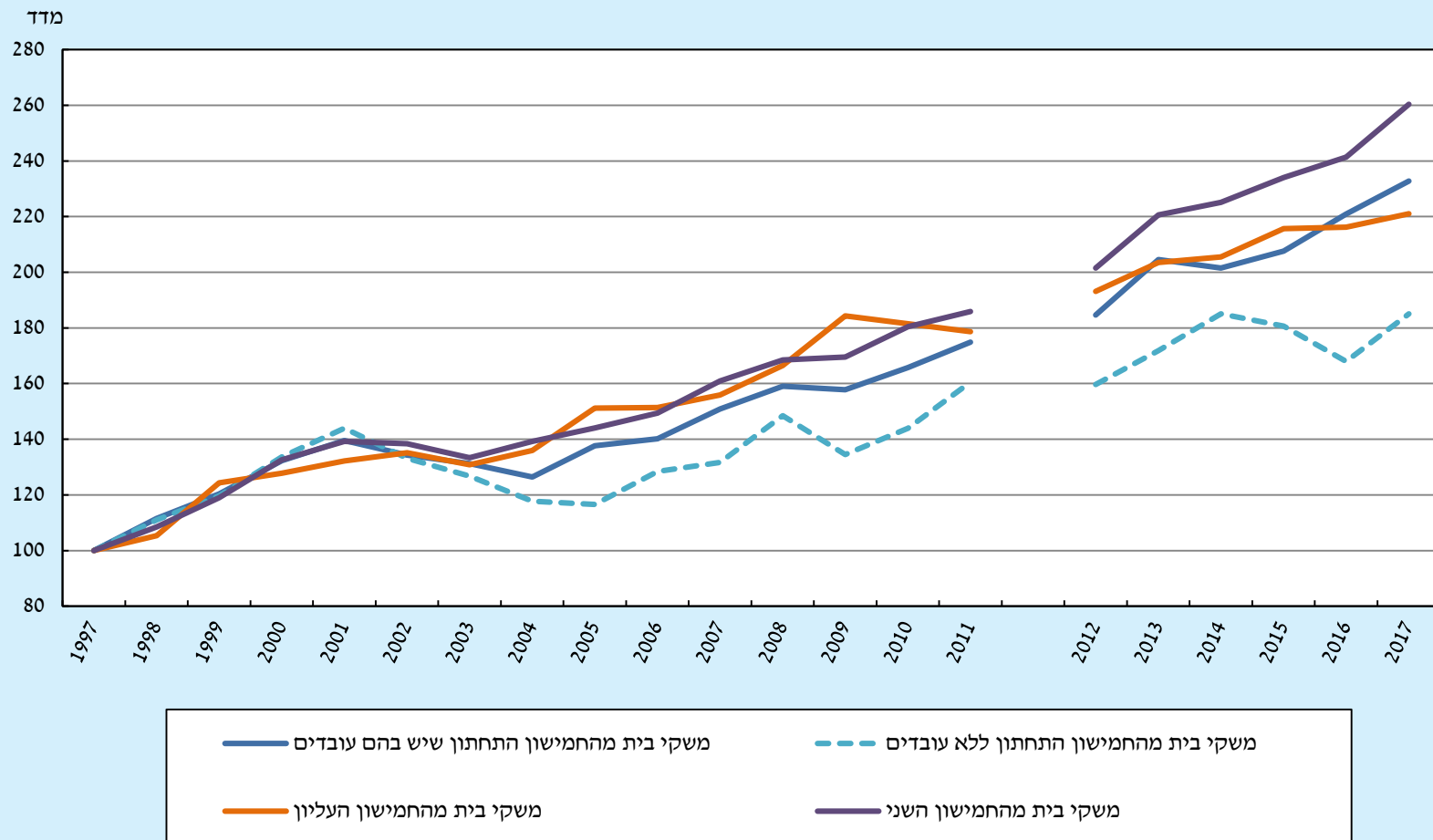
שוק העבודה ההדוק
שמר על הכנסתם של
משקי בית שיש בהם
עובדים בעוד שמצבם
של משקי הבית בהם
אין עובדים הורע.

התפלגות משקי הבית ביחס לקו העוני ולמצב התעסוקה, 1997 עד 2017

בשני העשורים
האחרונים ירד שיעור
משקי הבית העניים
שבהם אין עובדים כלל.

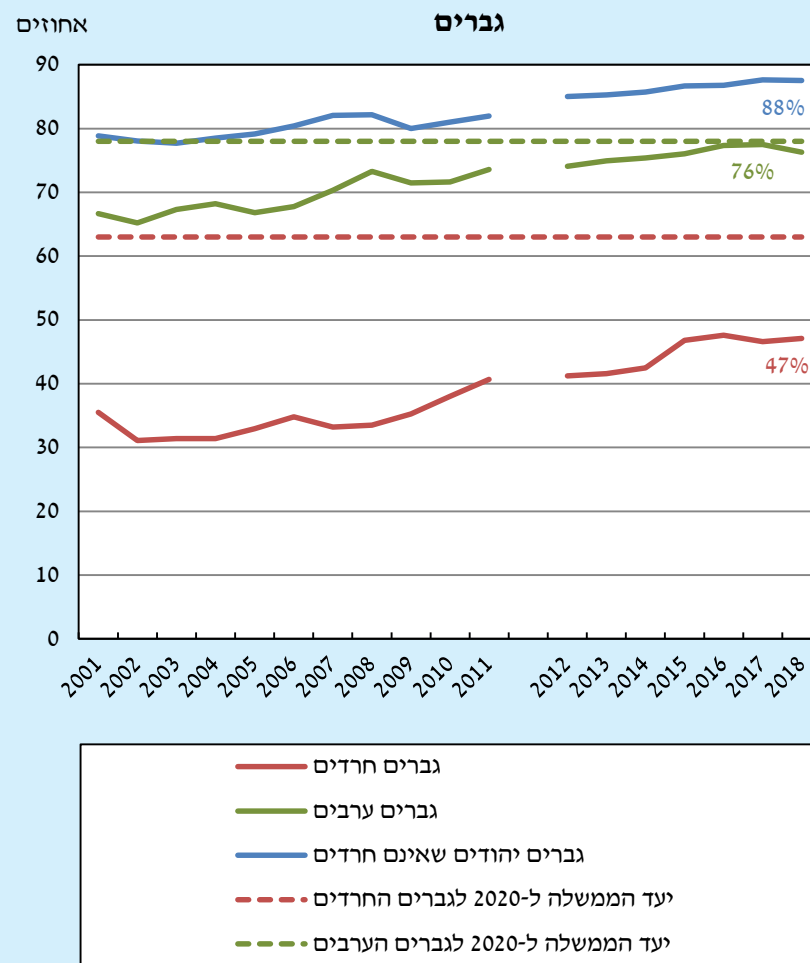
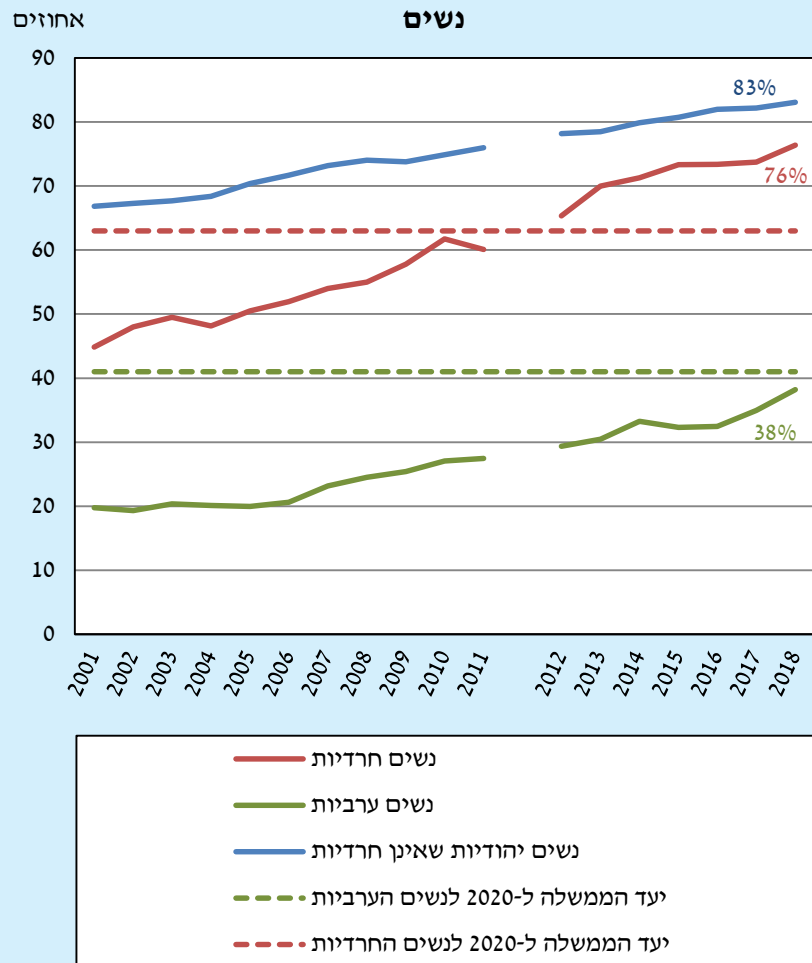
הגידול בהכנסה הנומינלית לנפש סטנדרטית, 1997 עד 2017

מבוסס על איור ח'5-

בשני העשורים האחרונים
משקי בית מהחמישון
השני שיפרו את הכנסתם
יותר מכל שאר
החמישונים. כמו כן,
הכנסתם של משקי הבית
מהחמישון התחתון שיש
בהם עובדים עלתה יותר
מאשר הכנסתם של
משקי בית מהחמישון
העליון. בתחתית הרשימה
נמצאת העלייה
בהכנסתם של משקי בית
מהחמישון התחתון שאין
בהם עובדים.

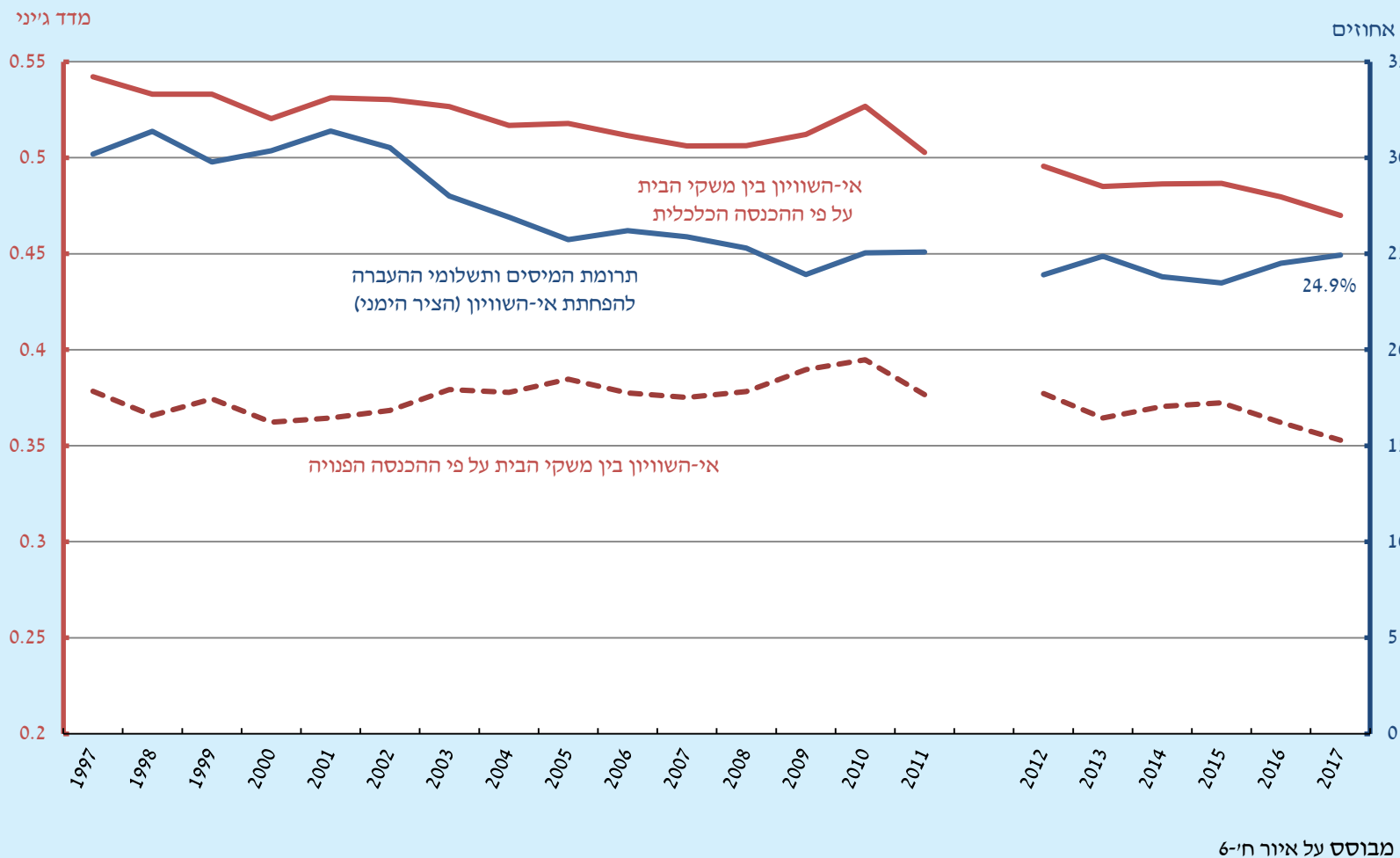
שיעורי התעסוקה על פי קבוצות אוכלוסייה והיעדים שהממשלה הציבה לשנת 2020,
בני 25 עד 64, עד 2018

תעסוקת נשים חרדיות
עלתה מעל ליעד
שהציבה הממשלה
לשנת 2020, ותעסוקת
גברים ערבים ונשים
ערביות מתקרבת מאוד
אל היעד. עם זאת,
תעסוקת גברים חרדים
עדיין רחוקה מאוד
מהיעד.

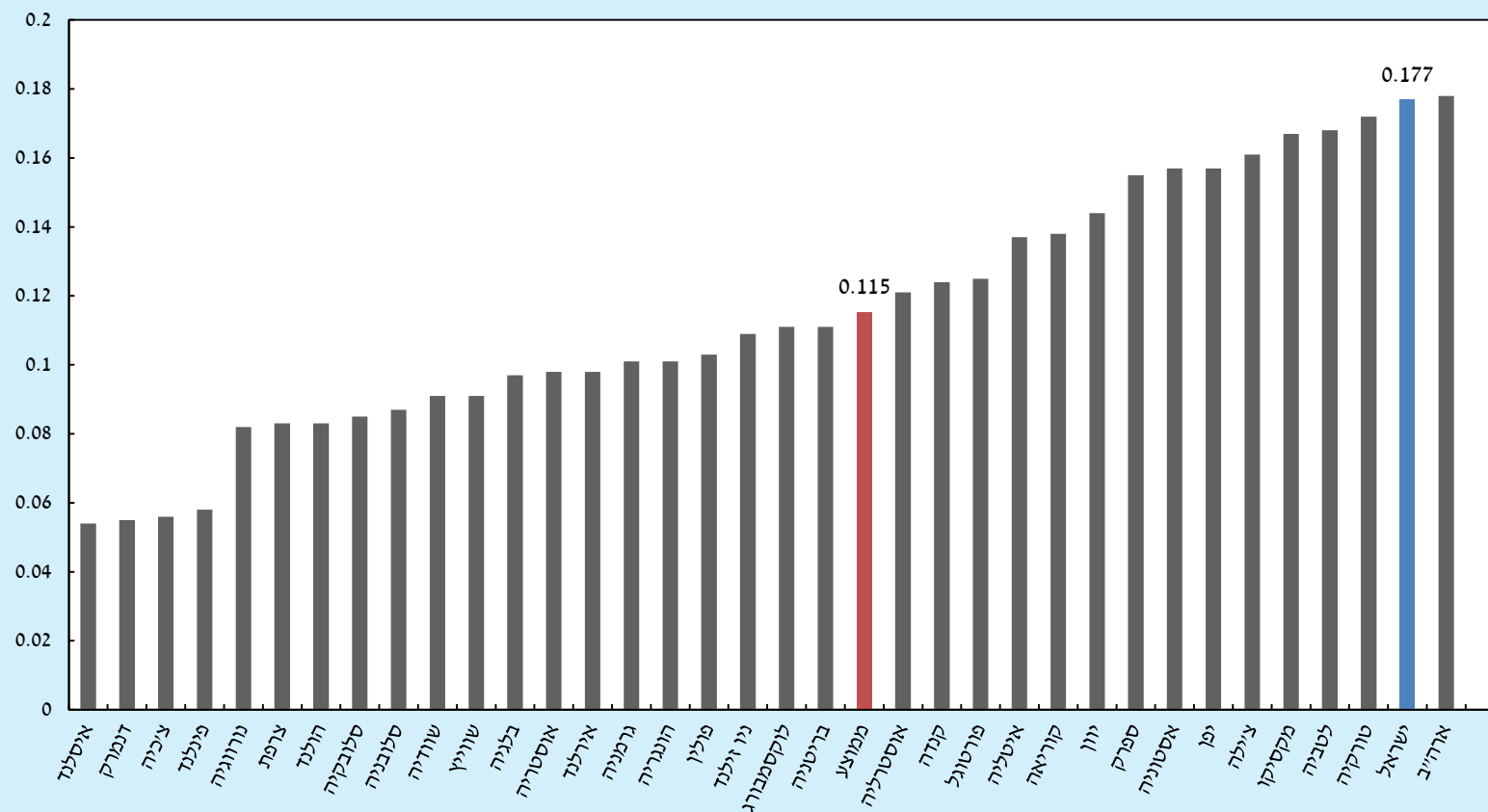
מבוסס על איור חי-1

אי-השוויון בין משקי הבית ותרומת הממשלה להפחתתו, 1997 עד 2017

בשני העשורים האחרונים
ירד אי השוויון בין משקי
הבית על פי ההכנסה
הכלכלית באופן
משמעותי. עם זאת,
תרומת המסים ותשלומי
ההעברה להורדת אי
השוויון נשחקה באותה
תקופה, וקטנה בכ-5
נקודות האחוז. לפיכך, אי
השוויון על פי ההכנסה
הפנויה ירד במקצת
בתקופה זו.

תחולת העוני בקרב משקי הבית לפי ההכנסות נטו: השוואה בין-לאומית¹
2014 עד 2016

¹ אנו מציגים נתונים לשנה הזמינה האחרונה בשנים 2014-2016.
מבוסס על איור ח'7-

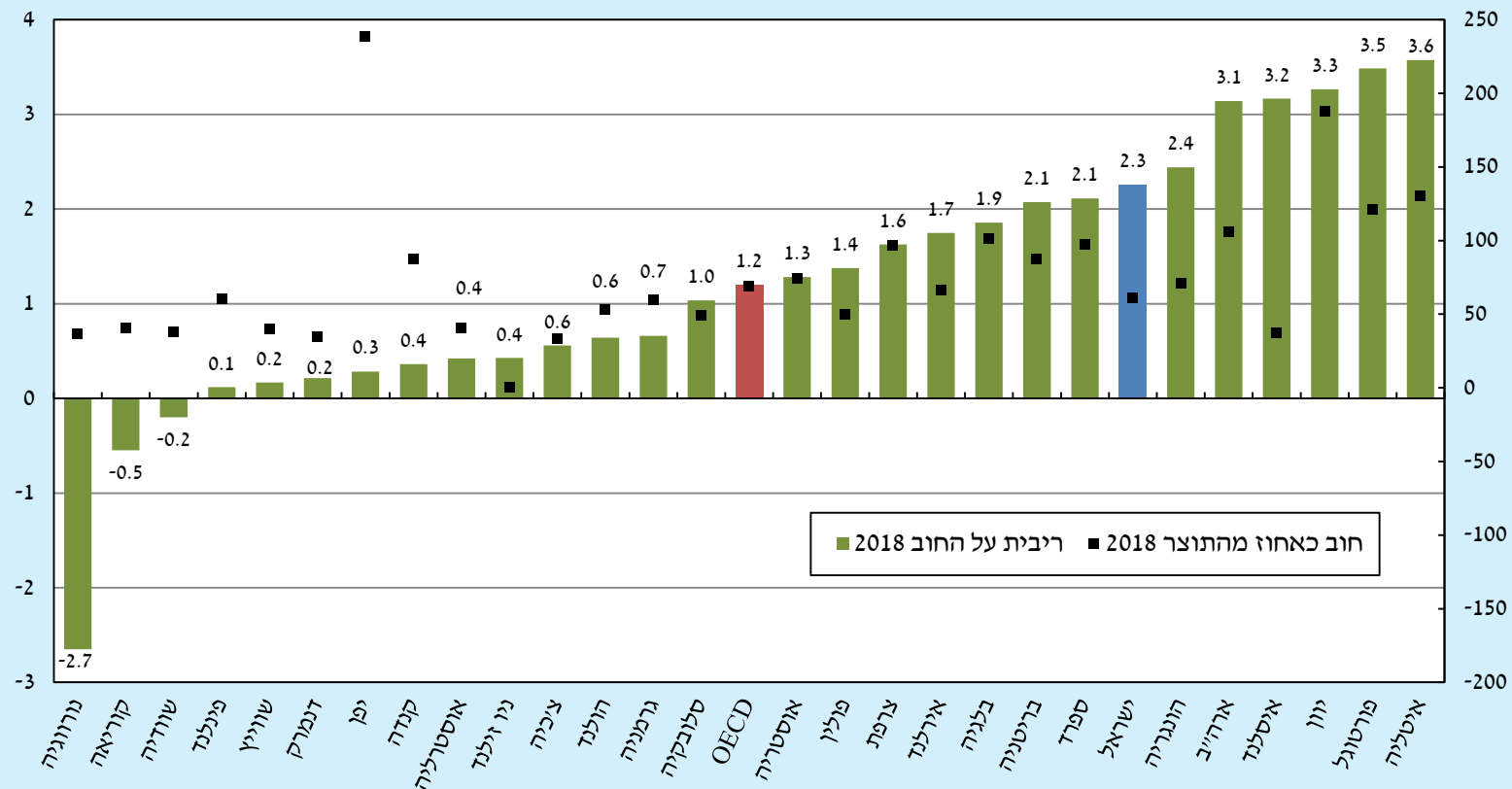
תחולת העוני בישראל
היא עדיין מהגבוהות
במדינות ה-OECD.

סדרי עדיפויות בתקציב

תשלומי הריבית נטו על יתרת החוב הממשלתי ביחס לתוצר ב-2018,
ישראל ומדינות OECD נוספות

הוצאות הריבית
באחוזי תוצר

החוב הממשלתי
באחוזי תוצר

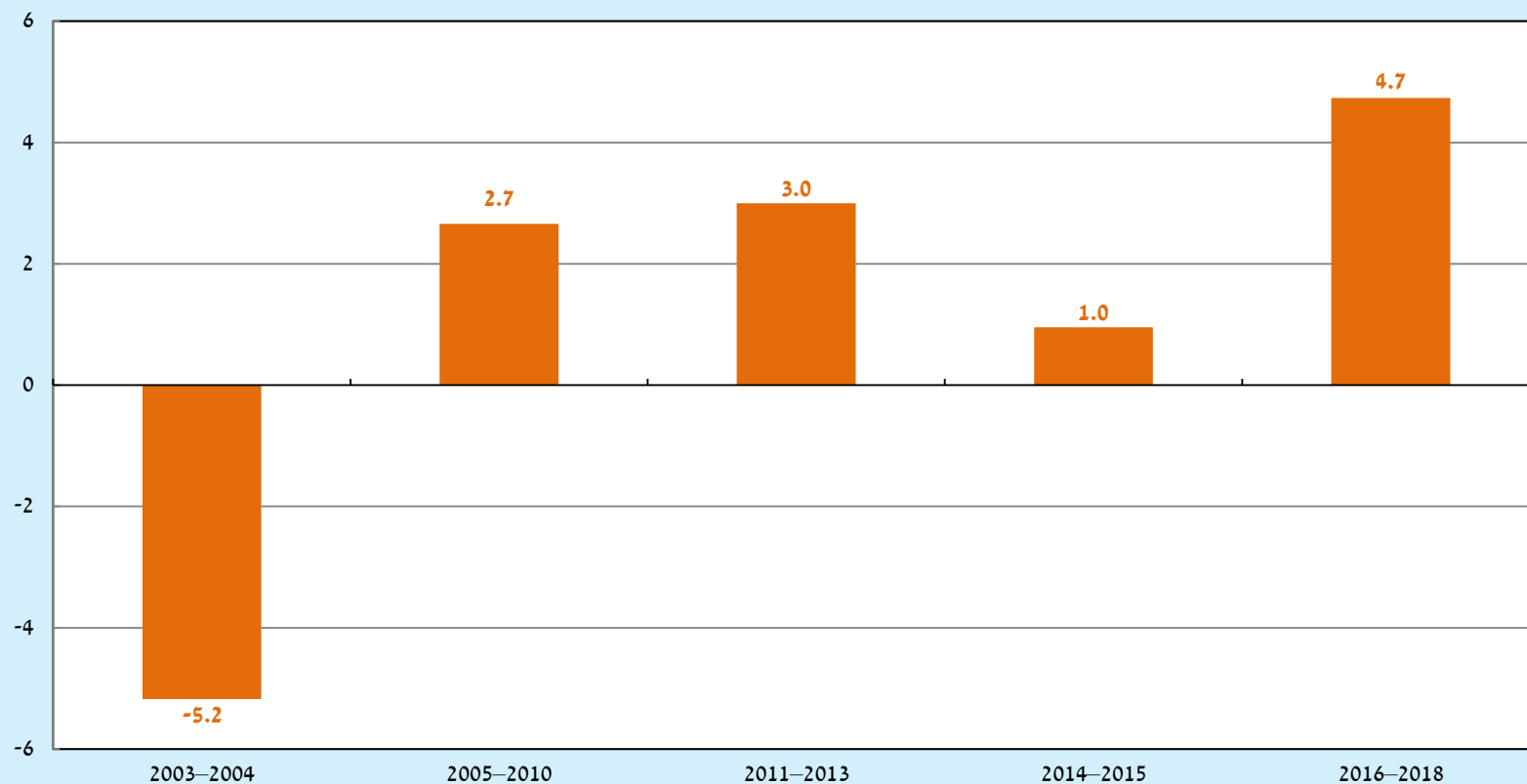

מבוסס על איור וי-7

תשלומי הריבית
בישראל גבוהים יחסית;
הדבר מחדד את הצורך
בהקטנת נטל החוב
וקביעת סדרי עדיפויות.

קצב הגידול של ההוצאה הציבורית (מחירים קבועים), 2003 עד 2018

אחוזים

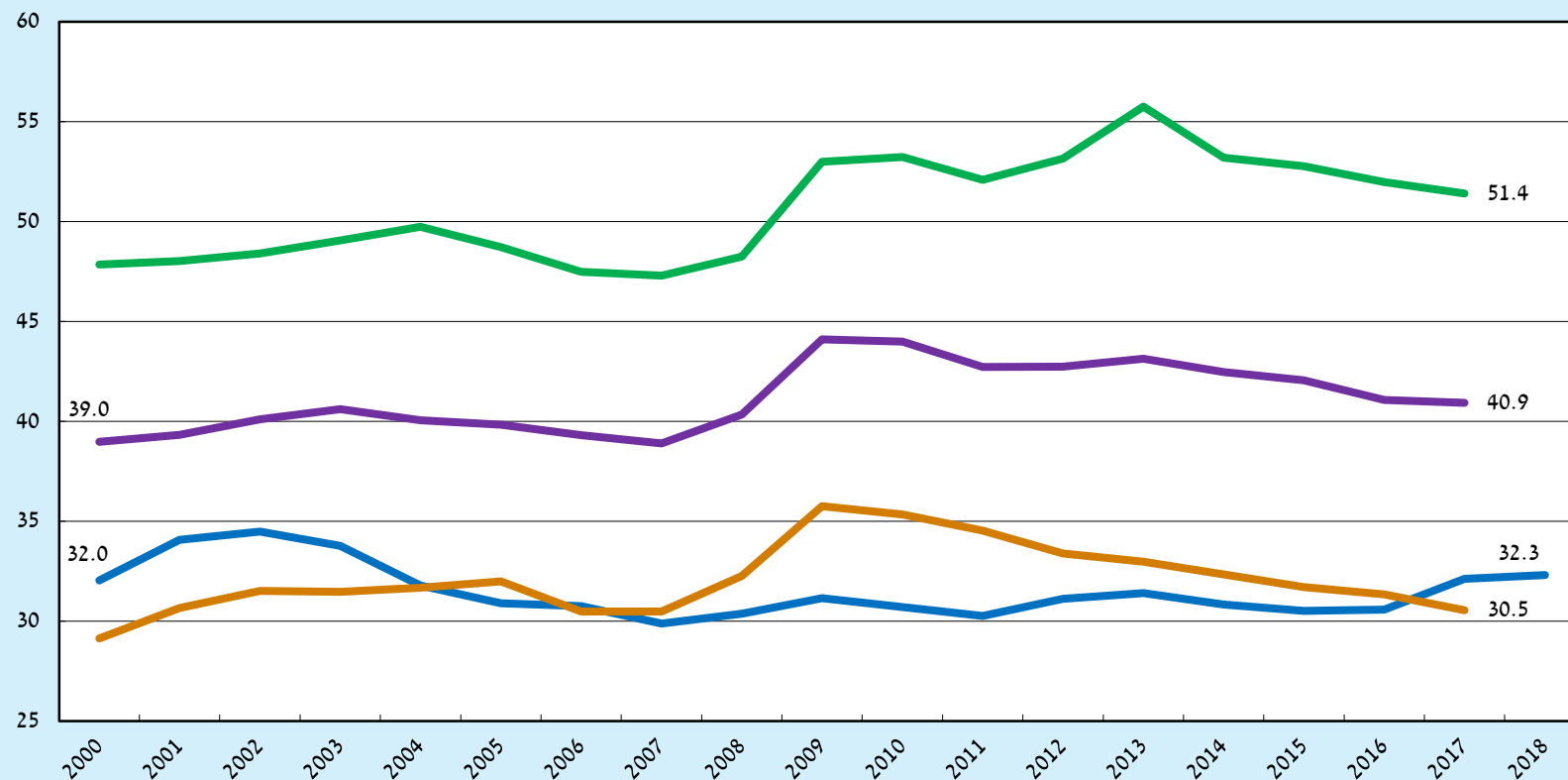

מבוסס על איור וי-3

בשלוש השנים
האחרונות עלה קצב
הגידול של ההוצאה
הציבורית.

ההוצאה הציבורית האזרחית ללא הריבית, 2000 עד 2018

אחוזי תוצר

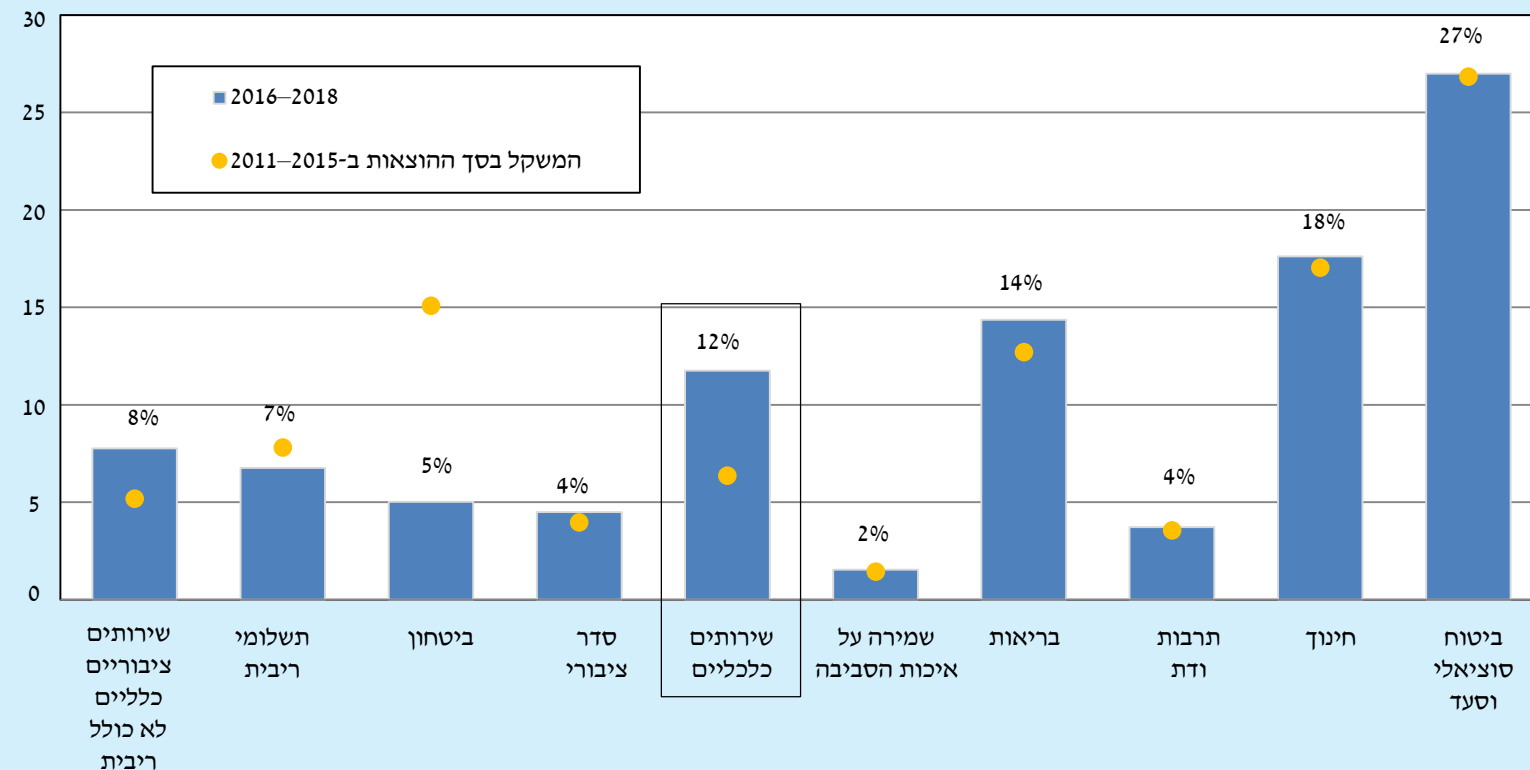

מבוסס על איור ו-1

למרות התפנית
בשנתיים האחרונות,
ההוצאה האזרחית
בישראל ביחס לתוצר
היא בין הנמוכות בקרב
מדינות ה-OECD.

ההוצאות לפי מטרות: חלקה של ההוצאה בסך התוספת התקציבית בתקופת ההאצה (2016-2018)
 ביחס למשקלה הממוצע בסך ההוצאות ב-2011 עד 2015

אחוזים

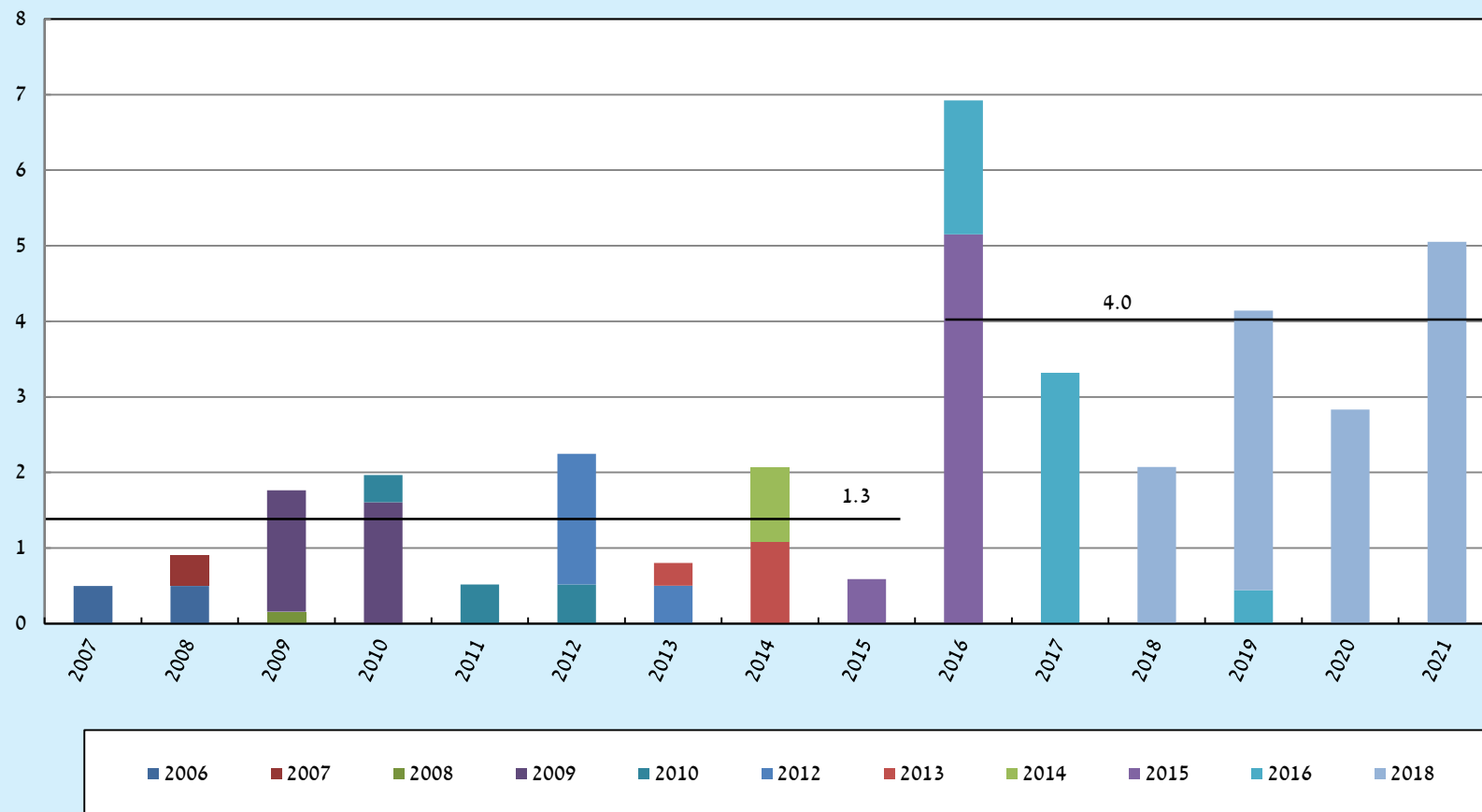

מבוסס על איור ו-4

בשנים האחרונות סדרי העדיפויות של הממשלה, המשתקפים במשקל השירותים השונים בתקציב, נשארו דומים לאלו שהיו בשנים 2011-2015, להוציא השירותים הכלכליים (השקעה) אשר משקלם גדל בצורה משמעותית והביטחון אשר משקלו בתקציב קטן.

הקיצוצים הרוחביים לפי השנה שבה התקבלה החלטת הממשלה, 2007 עד 2021

מילארדי ש"ח

מבוסס על איור ו-5

בשנים 2016-2021
הקיצוצים הרוחביים
גדלים.

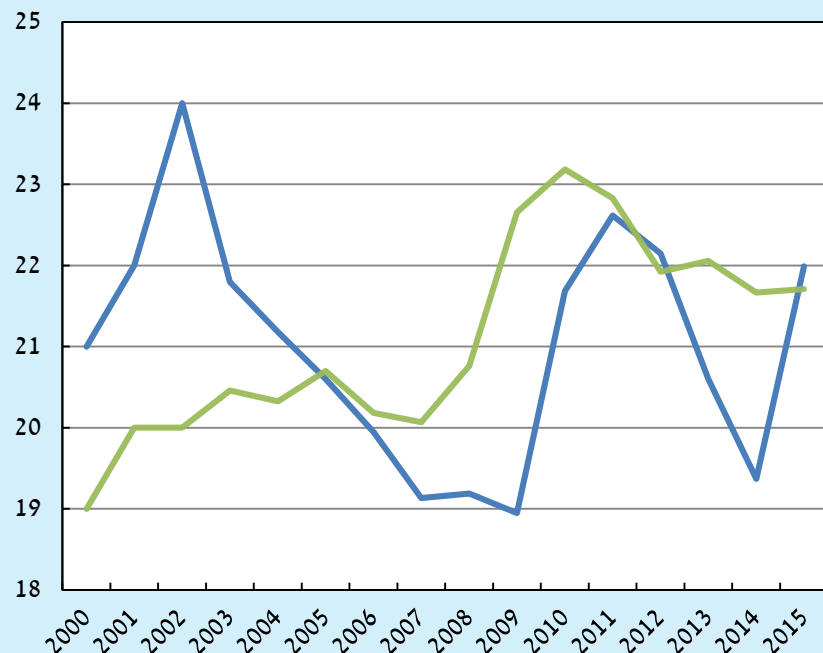
בעשור האחרון
הממשלה הגדילה את
ההקצאה לחינוך
באמצעות תכניות
חדשות.

תוספות תקציביות לתכניות עיקריות במערכת החינוך בין השנים 2000 עד 2019

שם תכנית	תוספת מצטברת לבסיס התקציב (מיליארד ש"ח)
חינוך חינוס מגיל 3	1.82
תכניות לצמצום פערים (תקצוב דיפרנציאלי)	1.3
תוספות שכר (לא במסגרת הרפורמות גדולות)	4.04
הפחתות תקציב רוחביות (ללא הפחתות טכניות ושינוי תחומי אחריות)	(-4.25)
אופק חדש	4.45
תוספות קואליציוניות	1.85
צמצום מספר התלמידים בכיתות (כולל פיצול א' ב')	1.46
תכנית אסטרטגית 09-12	0.9
עוז לתמורה	2.825
תכניות צהרונים	1.22
שונות	4.14
הארכת שנת הלימודים בחופשות	0.58

ההוצאה לתלמיד ביחס לתוצר לנפש בישראל וב-OECD,
בית ספר יסודי, 2000 עד 2015

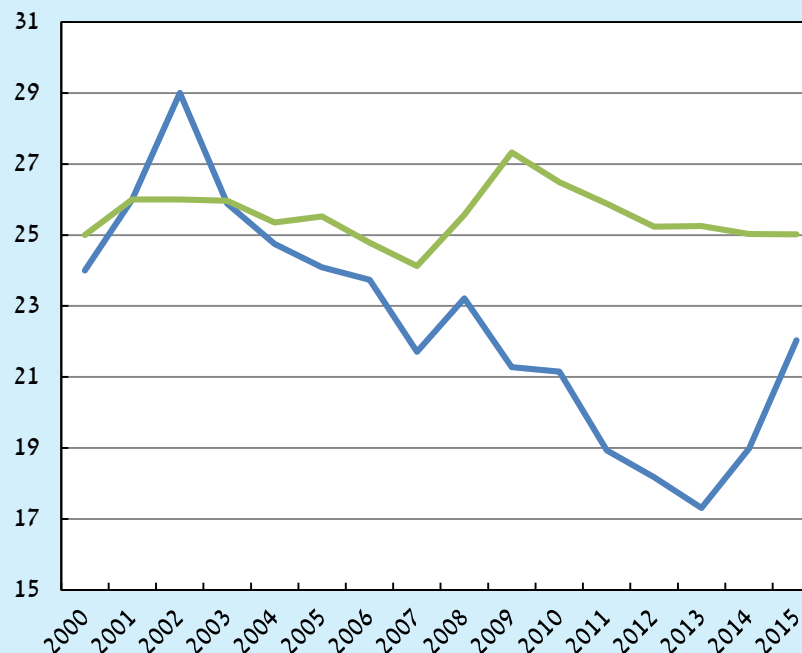
אחוזי תוצר
לנפש

ישראל - יסודי OECD - יסודי

ההוצאה לתלמיד ביחס לתוצר לנפש בישראל וב-OECD,
בית ספר על-יסודי, 2000 עד 2015

אחוזי תוצר
לנפש

ישראל - על-יסודי OECD - על-יסודי

מבוסס על איור ו'-12

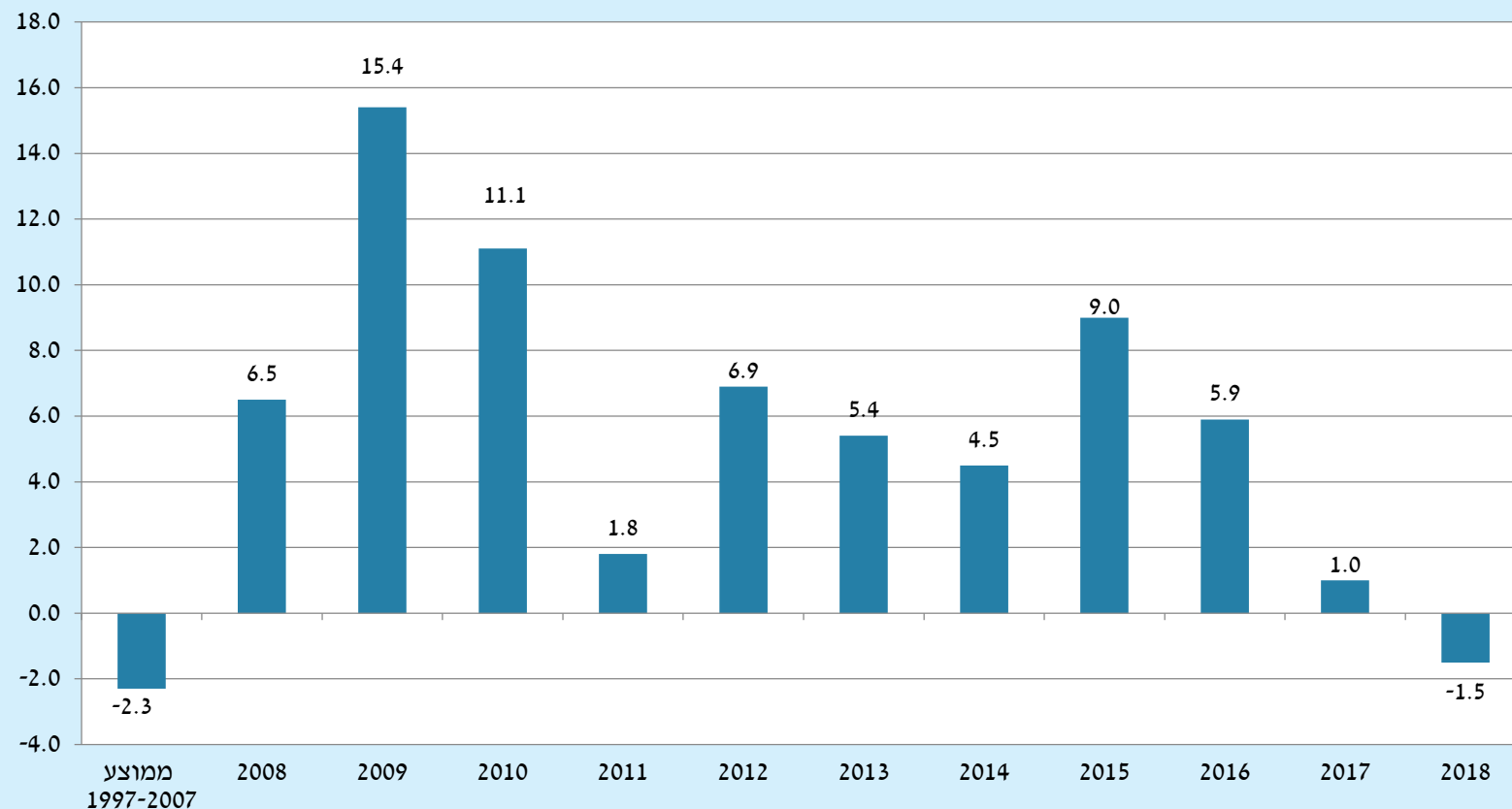
ההוצאה לתלמיד ביחס
לתוצר לנפש בחינוך
היסודי בישראל
ובמדינות ה-OECD
דומה. עם זאת, למרות
העלייה בחינוך העל-
יסודי ההוצאה לתלמיד
ביחס לתוצר לנפש
בישראל עדיין נמוכה.

שוק הדיור

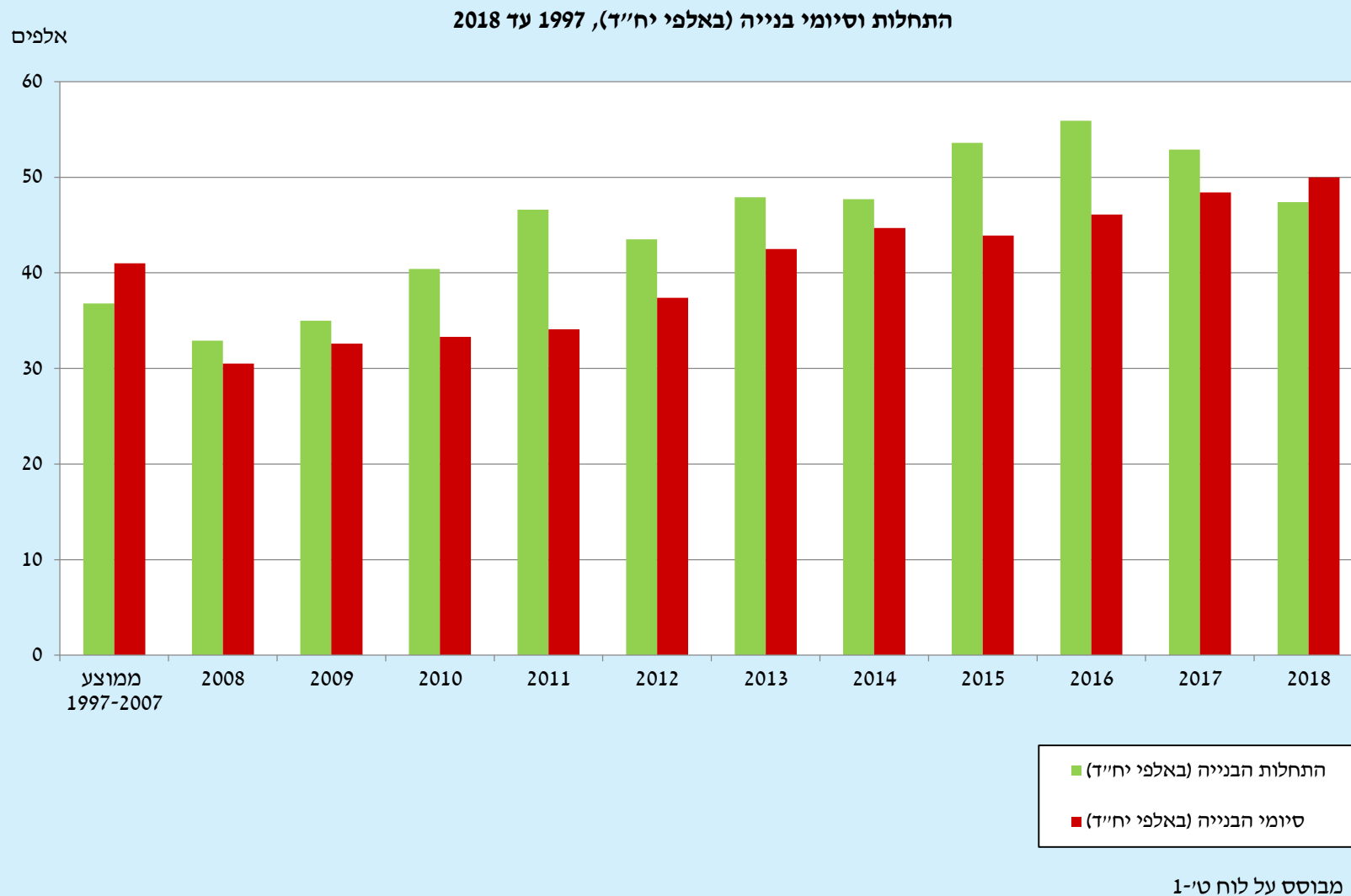
שיעור השינוי
(אחוזים)

מחירי הדירות (שיעור השינוי הריאלי, במחירי 2018)

מבוסס על לוח ט"ו-1

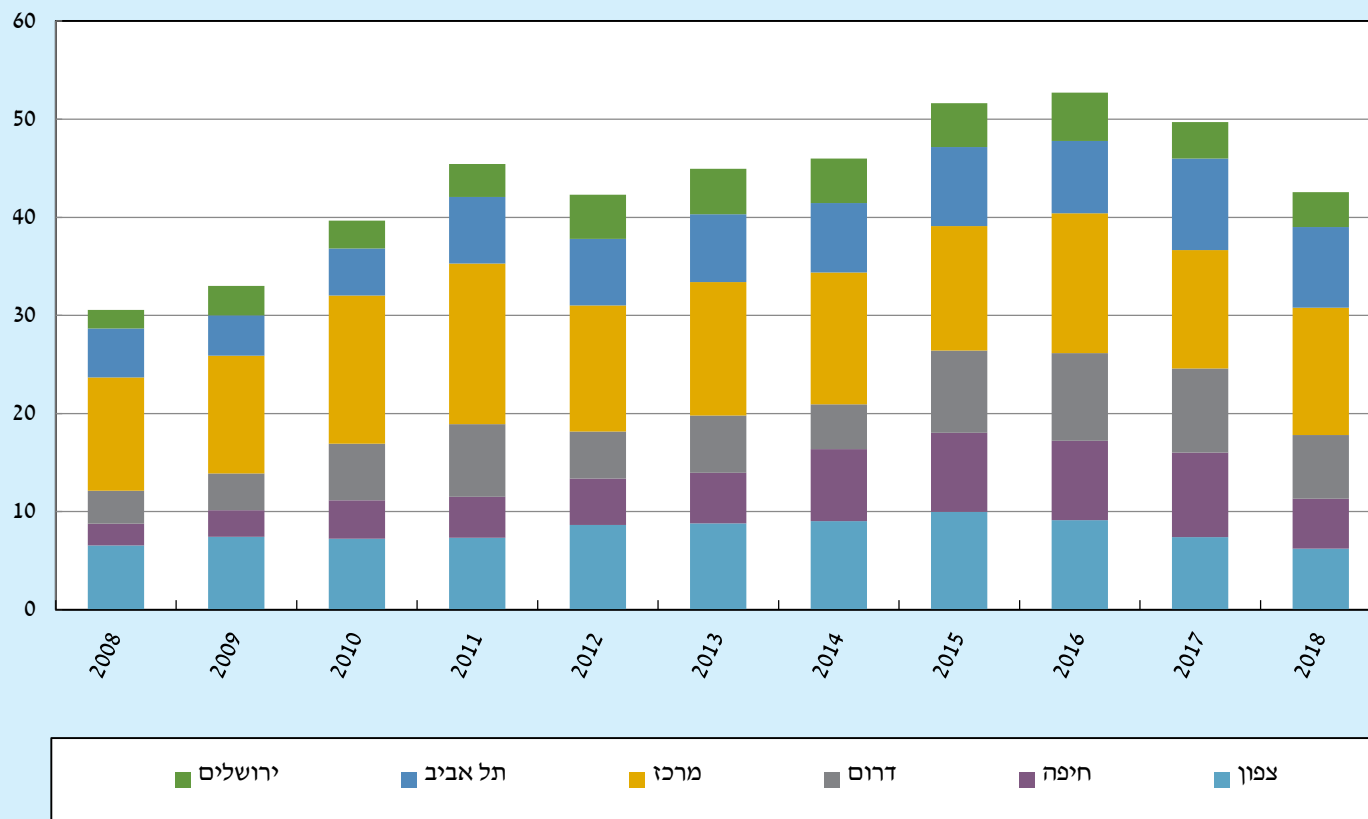
לאחר עשור של עליית
מחירי הדירות,
לראשונה השנה חלה
ירידה.

לאחר עלייה מתמשכת
בעשור הקודם –
בשנתיים האחרונות
ירדו התחלות הבנייה.

התחלות הבנייה לפי המחוז, 2008 עד 2018

אלפים

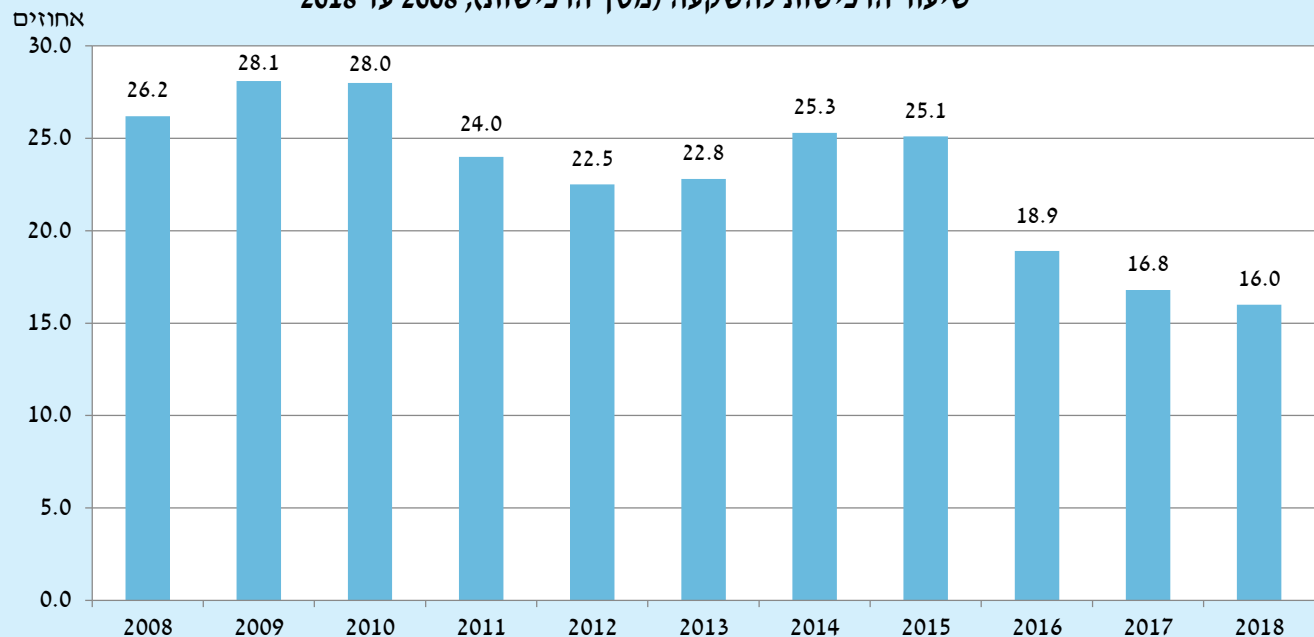
¹ ללא מחוז יהודה ושומרון.

² בשנת 2018 – הנתונים הם לרבעון 4 ב-2017 עד רבעון 3 ב-2018.

מבוסס על איור ט"ז-7

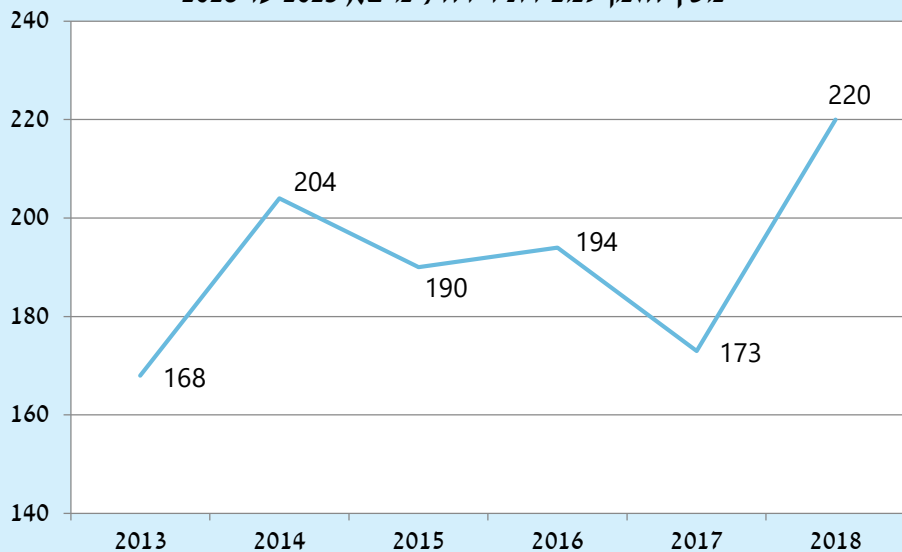
העלייה המתמשכת
בהתחלות הבנייה חלה
בכול הארץ, בעוד
שבשנתיים האחרונות
ירדו ההתחלות בעיקר
בירושלים, בדרום וצפון.

שיעור הרכישות להשקעה (מסך הרכישות), 2008 עד 2018

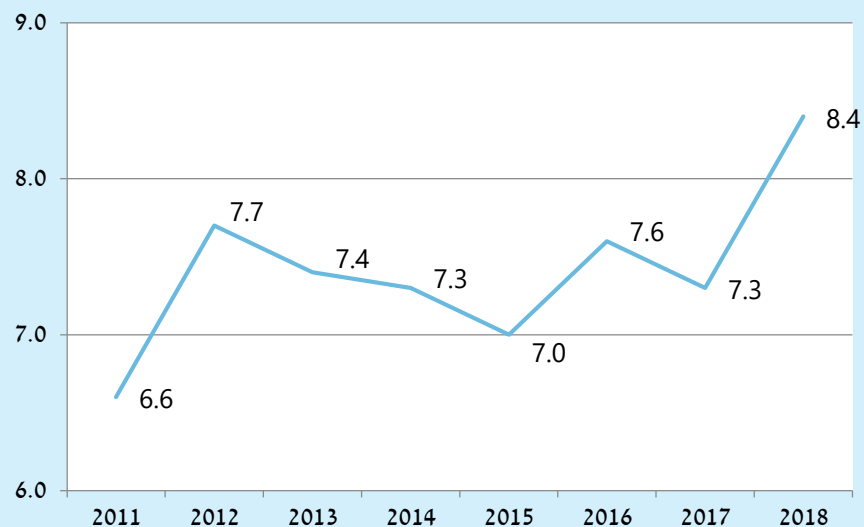

על רקע צעדי הממשלה
ירד הביקוש של
המשקיעים לדירות.

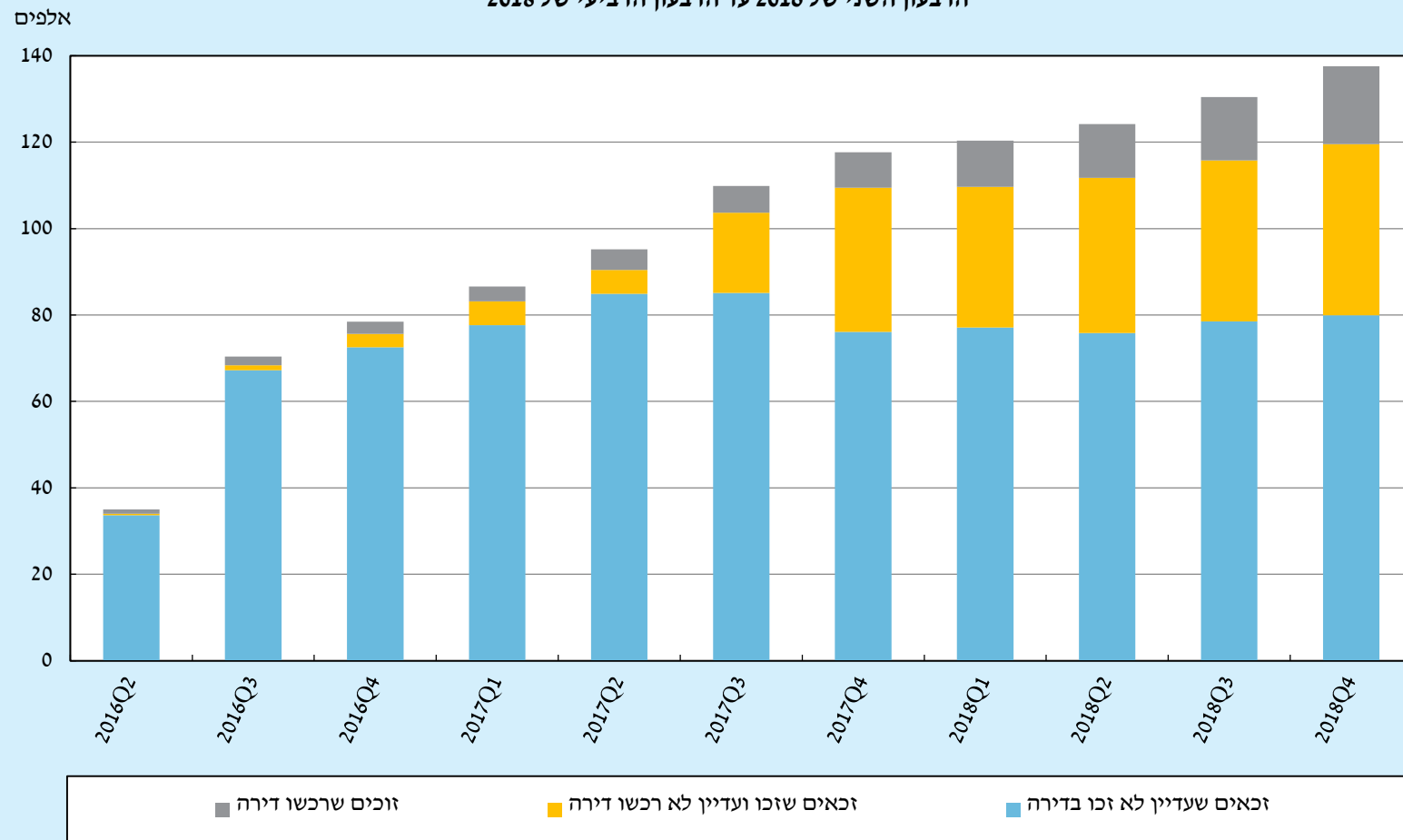
משך הזמן למכירת דירה (ימים), 2013 עד 2018

שיעור המתכננים לרכוש דירה ב - 12 החודשים הבאים
(באחוזים), 2011 עד 2018

הזכאים, הזוכים והרוכשים בתוכנית "מחיר למשתכן", נתונים מצטברים (מלאים),
הרבעון השני של 2016 עד הרבעון הרביעי של 2018

מבוסס על איור טי-3

עלייה ברכישות
במסגרת התכנית
"מחיר למשתכן".

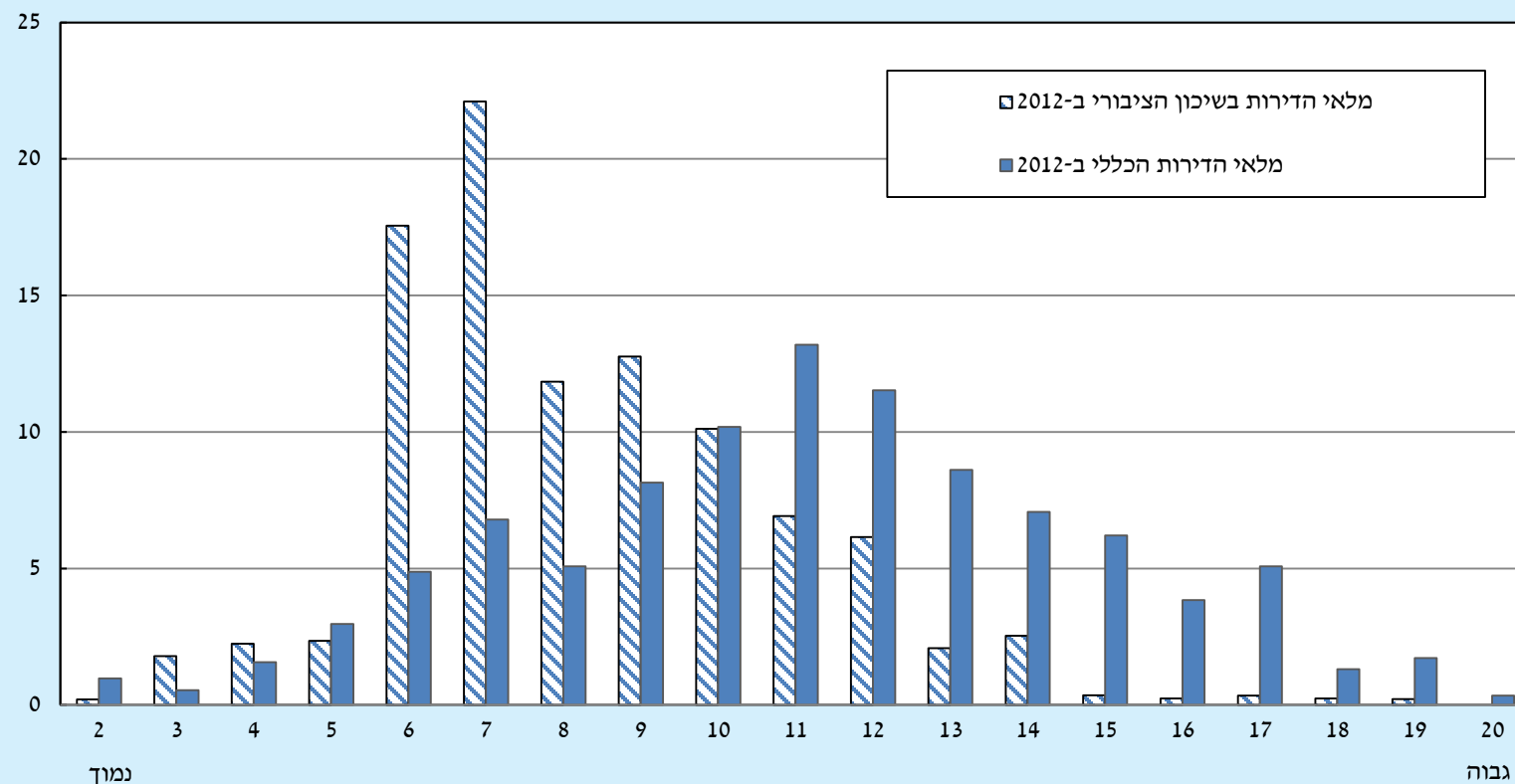
הממשלה מסייעת למשקי הבית החלשים ברכישת דירות (שיכון ציבורי).

השיכון הציבורי, נתונים נבחרים (2018)	
2.8%	שיעור משקי הבית מסך משקי הבית, בשיכון ציבורי ובדיוור מוגן לקשישים (באחוזים)
11.4	מספר הדירות שנמכרו, 2011-2018 (אלפים)
2.2	מספר הדירות שנקנו, 2011-2018 (אלפים)
₪ 382	שכר הדירה הממוצע ששילמו משקי הבית בשיכון הציבורי (בש"ח לחודש)
₪ 772	גובה הסובסידיה הממוצע לשכר דירה בשיכון הציבורי (בש"ח לחודש)

מבוסס על לוח חי-4

שכיחות הדירות
באזור (אחוזים)

דירות השיכון הציבורי וסך הדירות לפי הדירוג החברתי-כלכלי של אזורים סטטיסטיים

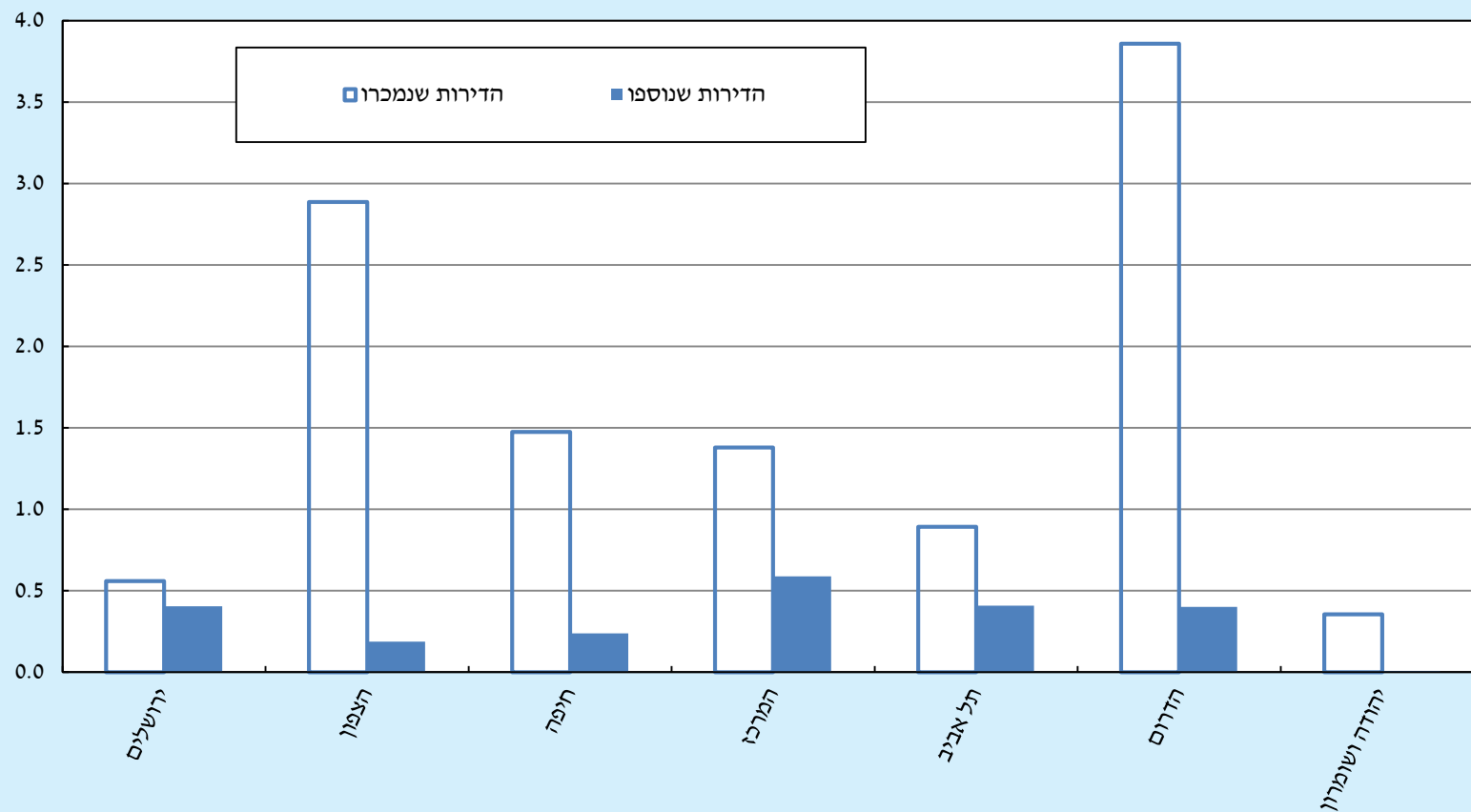
הדירוג החברתי-כלכלי של אזורים סטטיסטיים (2008)

מבוסס על איור ח' 15-

רוב הדירות בשיכון
ציבורי נמצאות
ביישובים בעל דירוג
סוציו-אקונומי נמוך.

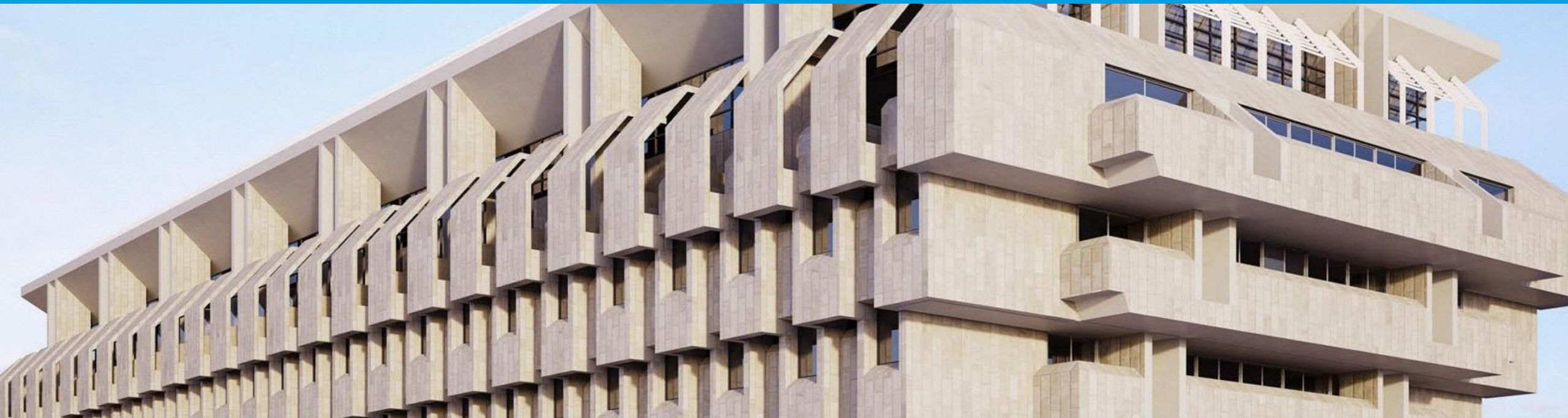
דירות השיכון הציבורי שנוספו למלאי
והדירות שנמכרו לדיירים, 2011 עד 2018

מספר הדירות
(באלפים)

מבוסס על איור ח' 16

בעשור האחרון נמכרו
דירות רבות באזור
הדרום והצפון, בעוד
שהדירות שנרכשו היו
במינון נמוך; אלה
האחרונות מתפלגות
באופן אחיד בין אזורי
הארץ. מומלץ לתמוך
ביצירת אופציה של
שכירות לטווח הארוך.

תודה!